

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
ปริญญา

เทคโนโลยีการศึกษา

สาขา

เทคโนโลยีการศึกษา

ภาควิชา

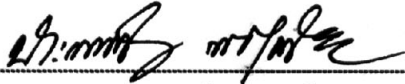
เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ
โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

Parents' Satisfaction towards Instructional Management of
Wat Trairatanaram Kindergarten

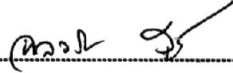
นามผู้วิจัย นางสาวอัจฉรา ประสงค์ดี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

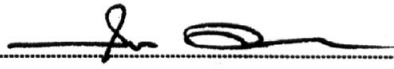
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประวิทย์ แซ่เตีย, คอ.ม.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ฉลองชัย สุวรรณบุรณ์, ค.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์สุวิช บุตรสุวรรณ, กศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วันัย อางคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม

Parents' Satisfaction towards Instructional Management of
Wat Trairatanaram Kindergarten

โดย

นางสาวอัจฉรา ประสงค์ดี

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1654-6

อจลรา ประสงค์ดี 2549: ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ประวิทย์ แซ่เตีย, คอ.ม. 108 หน้า
ISBN 974-16-1654-6

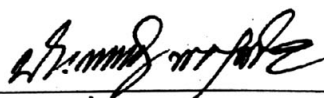
วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล
วัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 และกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี
การสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิที่เป็นสัดส่วน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 210 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยโดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และหาค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน S.D.

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนในระดับมากทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจครูประจำชั้นให้ความดูแล
เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด คณะครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างแท้จริง อาคาร
สถานที่มีความมั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัย สะอาดร่มรื่น สวยงาม ปราศจากมลพิษ
โรงเรียนและผู้ปกครองให้ความสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา จัดกิจกรรมให้
นักเรียนรู้จักปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง
ความเชื่อมั่นในตนเอง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

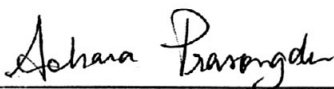
8 / พ.ค. / 2549

Achara Prasongdee 2006: Parents' Satisfaction towards Instructional Management of Wat Trairatanaram Kindergarten. Master of Education (Educational Technology), Major Field: Educational Technology, Department of Educational Technology. Thesis Advisor: Associate Professor Pravit Satia, M.S.tech.Ed. 108 pages.
ISBN 974-16-1654-6

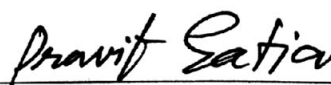
The purpose of the research was to determine the parents' satisfaction towards instructional management of wat traيرانaram kindergarten.

Population surveyed were parents whose kids were studying at Wat Trairatanaram Kindergarten in the first year to the third year of kindergarten, academic year 2005. The sample was based on proportionate stratified random sampling each group of 210 parents. The instrument was the questionnaires constructed by the researcher. The computer program was used in data analysis. Statistic in this research was being obtained by seeking percentage, mean and standard deviation.

It was found from the research that the majority of the parents were satisfied with the instructional management of Wat Trairatanaram Kindergarten. The parents were pleased of masters of the classes that took an intimate care of the students. Those teachers were faithfully kindhearted to their students, buildings had been being strongly built with a good safety filled with cleanness, pleasant and also be deprived of pollution. Both Wat Trairatanaram Kindergarten and parents encouraged to arrange some religion activities. They provided the activities that students learn to adapt themselves in dealing and working with others. Students were also implanted discipline and self-confidence. These activities also taught the students to develop their moral principles and ethical behavior gradually.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

8 / 5 / 2006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับแนวคิดและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ประวิทย์ แซ่เตีย ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ทรดาล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ไสยวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนอนุบาล วัดไตรรัตนารามที่กรุณาให้คำแนะนำและกำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณคณะครู บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อโหม ประสงค์ดี คุณแม่ชนิด ประสงค์ดี และ ส.ก.บุญทริกา ประสงค์ดี ที่กรุณาให้ทุนการศึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณ นายเสกสรร มาตังคพงศ์ เด็กหญิงสรรรดา มาตังคพงศ์ ที่เป็นกำลังใจ รวมทั้งเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นที่ 7 ที่คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจ และทุกท่านที่มีพระคุณ ที่มีได้กล่าวนาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ-คุณแม่ ครู-อาจารย์และผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จจนถึงขั้นนี้

อัจฉรา ประสงค์ดี

เมษายน 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (4)

บทที่ 1 บทนำ 1

 ความสำคัญของปัญหา 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3

 ขอบเขตของการวิจัย 3

 นิยามศัพท์ 4

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 6

 หลักการในการจัดการศึกษาปฐมวัย 6

 นโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนปฐมวัย 23

 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาปฐมวัย 52

 ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย 53

 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย 56

 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 59

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 65

 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 65

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 66

 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 67

 วิธีการเก็บข้อมูล 68

 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 68

 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 69

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์ 70

 ผลการวิจัย 70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อวิจารณ์	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	82
ข้อเสนอแนะ	85
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	85
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	86
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือในการทำวิจัย	93
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย	97
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	99
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม	101
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความถี่และค่าร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามเพศ ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	71
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	72
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ด้านครูผู้สอน	74
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง	76
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	77
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ในภาพรวม	78

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กิจกรรมเสรี	28
2	กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ	30
3	กิจกรรมการอ่าน	30
4	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	32
5	กิจกรรมกลางแจ้ง	33
6	การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เน้นกิจกรรมการเรียนการสอน หลากหลายเชื่อมโยงกับเนื้อหาความรู้	35
7	กิจกรรมเสริมหลักสูตร จริยศึกษา	37
8	กิจกรรมเสริมหลักสูตร คอมพิวเตอร์	38
9	คณะครูโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม ร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย และพึงบรรยายวิพากษ์หลักสูตร วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2547 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	45
10	เยี่ยมชมนิทรรศการเรื่อง “ทหาร”	46
11	ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำขนมไทย	47
12	อาคารเรียน	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
13	การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ภายในห้องเรียน	50
14	สภาพแวดล้อมที่นักเรียนเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ณ บริเวณภายในโรงเรียน	51

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลให้ความสำคัญแก่ทรัพยากรกลุ่มเด็กปฐมวัยมาก เนื่องจากการปลูกฝังอบรมเลี้ยงดู และสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพในช่วงแรกของชีวิตจะปรากฏเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เมื่อเติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองมากกว่าการปลูกฝังสร้างเสริมในช่วง อื่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538: คำนำ) และในแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) เช่นเดียวกันได้มุ่งเน้นถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับ ปฐมวัยมากขึ้น แม้ว่ารัฐจะประสบความสำเร็จในการขยายบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วใน ระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาในเรื่องความครอบคลุมของบริการและความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังขาดโอกาสในการได้รับบริการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2537 มีเด็กกลุ่มอายุ 3-5 ปี เพียงร้อยละ 65.4 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมระดับ ก่อนประถมศึกษา

แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมี ความสามารถเรียนรู้พัฒนาการตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และมีความสามารถรอบรู้ทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคล ในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ชูติ (2533: 281-282) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้นโยบายการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล ศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก็พบปัญหาใน

การจัดกิจกรรมของอนุบาลศึกษา กล่าวคือ มีปัญหาในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งขาดความต้องการของผู้ปกครองที่เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อการอ่านออกเขียนได้

สาลี (2534: 3) ได้วิจัยพบว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่เป็นไปตามที่ต้องการ เนื่องจากพ่อแม่ของเด็กมีความเชื่อมั่นว่าบุตรหลานเรียนเขียนอ่านได้เร็วเท่าไร เด็กก็จะยิ่งเก่งเท่านั้น

ปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมรับภาระจัดการศึกษาปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีความมุ่งหมายและรูปแบบการจัดแตกต่างกันไปตามภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่จะเข้าเรียนต่อไปในระดับประถมศึกษาต่อไป การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถทำให้ประชาชนมีความเชื่อถือศรัทธานั้น ควรมีรูปแบบแนวคิดในการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการเรียนการสอน เพราะผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง จะต้องมั่นใจได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับสำหรับบุตรหลานนั้นมีคุณภาพและเหมาะสมกับที่ไว้วางใจส่งบุตรหลานให้เข้ามาเรียน และเข้ามาอยู่ในการดูแลของโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ซึ่งมีภารกิจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2540-2544 คือ มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุลและสอดคล้องกัน ทั้งนี้ได้คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยและวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคนเป็นสำคัญ และให้สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งเรียกว่าการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษานั้น เป็นปัญหาขัดแย้งระหว่างการเตรียมความพร้อมกับการส่งเสริมให้เด็กอ่านออกเขียนได้ จากความสำคัญของการอนุบาลศึกษา และปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมปฐมวัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาล

วัดไตรรัตนาราม 4 ด้าน คือ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ซึ่งจะเป็นแนวทางการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม
2. เป็นข้อมูลในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน
3. นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนการเรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองได้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม 4 ด้าน คือ

- 1.1 วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.2 ครูผู้สอน
- 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
- 1.4 อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 ดังนี้

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 460 คน โดยพิจารณาให้นักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม, 2545: 43) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 210 คน ซึ่งจะสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิที่เป็นสัดส่วน (Proportionate Stratified Sampling) ซึ่งดำเนินการดังนี้

2.2.1 แบ่งชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548

ชั้นอนุบาลปีที่ 1	จำนวน 4 ห้องเรียน ๆ ละ 35 คน	รวม 140 คน
ชั้นอนุบาลปีที่ 2	จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 33 คน	รวม 165 คน
ชั้นอนุบาลปีที่ 3	จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 31 คน	รวม 155 คน
		รวม 460 คน

2.2.2 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ชั้นละ 70 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน

3. ระยะเวลา ในการดำเนินการวิจัย อยู่ระหว่างปีการศึกษา 2548

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นไปตามคาดหวังจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้แก่ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน

การสอน ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มีพัฒนาการพร้อมทุกด้านที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติ หรือผู้รับผิดชอบและดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอน นักเรียน ได้แก่ ญาติ หรือผู้ที่บิดามารดาไว้วางใจ ซึ่งนักเรียนอาจมีผู้ปกครองมากกว่า 1 คน แต่การศึกษารั้งนี้จะทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเพียงคนเดียว

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาล ปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน 4 ด้าน คือ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ที่ทางโรงเรียนได้นำไปปฏิบัติหรือจัดการศึกษาให้แก่ นักเรียนแบบบูรณาการเนื้อหาสาระพัฒนาทักษะกระบวนการไปพร้อมกันทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยผ่านกิจกรรมประจำวัน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักการในการจัดการศึกษาปฐมวัย
2. นโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนปฐมวัย
3. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาปฐมวัย
4. ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการในการจัดการศึกษาปฐมวัย

เด็ก คือ อนาคตของประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องรับการอบรมเลี้ยงดูและการเรียนรู้อย่างถูกต้อง การจัดอนุบาลศึกษาจึงต้องจัดให้ถูกต้องตามหลักการและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก อนุบาลจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากสภาพแวดล้อมรอบตัวรับรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม เด็กจะเกิดการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมและการลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น การได้รับคำชมจากครูจะช่วยให้เด็กมีความภาคภูมิใจ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้เด็กวัยนี้จึงควรนำวิชาการต่าง ๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นกิจกรรมที่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับความ ต้องการและความสนใจของเด็ก ครูจะเป็นผู้แนะนำการทำกิจกรรมต่าง ๆ และให้เด็กเป็นผู้ทำ กิจกรรมด้วยตนเอง ในรูปแบบของการเล่นที่ทำให้เด็กสนุกสนาน เกิดการค้นพบ รู้จักการแบ่ง ประเภทและการจัดกลุ่ม การแก้ปัญหา การใช้ภาษา ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หลักการจัดอนุบาลศึกษาที่ดี จะเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอนุบาลการจัดการเรียน การสอนตามหลักการของอนุบาลศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ แต่อยู่ที่การพัฒนานุเคราะห์ ในโรงเรียนเป็นสำคัญ ให้สามารถจัดอนุบาลศึกษาได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยทฤษฎีและผลวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2533: 10)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กล่าวถึงหลักการของหลักสูตร คือ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่ปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้น ของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและ มีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของ กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และ บริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
4. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
5. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

การจัดกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน
2. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
3. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที
4. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังกายมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

หลักสูตรเป็นเพียงแนวทาง หากปราศจากการสอนของครูและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว นักเรียนก็ไม่สามารถเจริญงอกงามตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การสอนที่ดีจะต้องมีลำดับขั้นตอน มีกระบวนการซึ่งนักการศึกษา และผู้รู้หลายท่านได้ให้แนวคิดไว้อย่างกว้างขวางในการเรียนการสอนจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น Bogue (1974: 150) ได้เสนอแนวความคิดที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายไว้ 4 ประการ คือ

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความมีเสรีภาพทางสติปัญญา (Intellectual Independence) ฉะนั้นจึงต้องให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็น หรือใช้สติปัญญาของเขาเองเต็มที่

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการเฉพาะตัว (Idiosyncratic Process) เนื่องจากว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งความสนใจ และแบบแผนของการเรียนรู้ (Learning Style) ฉะนั้นจึงต้องระลึกไว้เสมอว่าไม่มีวิธีสอนใดที่จะใช้ได้ดีสำหรับผู้เรียนทุกคน

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการ ผู้เรียนต้องเป็นผู้กระทำเอง (Active Process) ฉะนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อยู่เสมอ

4. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าการเรียนรู้เนื้อหาวิชา (Learning Process) ฉะนั้นผู้สอนจึงไม่ควรมุ่งสืบทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปโดยราบรื่น ครูผู้สอนควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนสำคัญ ๆ ซึ่ง Gagne (1968: 93-114) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จะมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เร้าความสนใจของผู้เรียนให้เกิดขึ้นก่อน
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
3. ทบทวนถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว
4. เสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน
5. ให้แนวทางในการเรียนการสอน
6. ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่แสดงว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วออกมา
7. แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไข
8. ประเมินผลพฤติกรรม
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว และสามารถถ่ายโยงไปสู่สิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ได้

Kibler (1974: 73-79) ได้เสนอแนะหลักการในการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ 10 ขั้นตอน ซึ่งก็มีส่วนแตกต่างไปจาก Gagne หลายข้อด้วยกัน หลักของ Kibler ได้แก่

1. การเตรียมตัวก่อนการเรียนรู้ ก่อนที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่นั้นผู้เรียนควรจะได้มีความรู้ อันถือว่าเป็นพื้นฐานที่จำเป็นมาก่อนแล้ว และผู้เรียนควรจะได้รับ การ “อุ่นเครื่อง” เสียก่อน ด้วยการที่ผู้สอนแจ้งให้รู้ว่าคุณมีความรู้เดิมอะไรบ้างที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ และ ความรู้เดิมอะไรบ้างที่อาจมาขัดขวางการเรียนรู้ใหม่
2. การจูงใจ ผู้เรียนจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าหากเขามีความสนใจในสิ่งที่ถูกนำมา ให้เขาเรียน การเลือกเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน และหรือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้จะเพิ่มความสนใจใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียนได้ กิจกรรมหรือ งานต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนกระทำควรมีลักษณะที่ทำให้เขารู้สึกมั่นใจว่าจะกระทำให้สำเร็จ ลงไปได้
3. การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นพฤติกรรมปลายทางเป็นแบบอย่างการให้ผู้เรียนได้มี โอกาส เห็นตัวอย่างพฤติกรรมที่ถือว่าประสบผลสำเร็จหรือน่าพอใจ จะช่วยทำให้เขาเกิดการเรียนรู้ ด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมนั้นตามไปด้วย
4. การตอบสนองอย่างมีชีวิตชีวา การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนควรเป็นเรื่องของ ผู้เรียนเป็นหลัก เพราะผู้เรียนจะเรียนรู้จากสิ่งที่เขาได้ลงมือกระทำเองหาใช่จากสิ่งที่ผู้สอนได้ กระทำไม่
5. การแนะนำ ในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่นั้น ผู้เรียนควรจะได้รับ คำแนะนำช่วยเหลือจนกระทั่งเขาสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นได้เองโดยลำพัง
6. การฝึกปฏิบัติ ในการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนควรจะได้รับโอกาสที่จะฝึกปฏิบัติ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เรียนรู้ใหม่บ่อย ๆ ครั้ง
7. การแจ้งผลกลับไปให้ทราบ ในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่แต่ละครั้งนั้น ผู้เรียนควรจะได้รับทราบผลของการแสดงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติงานของเขาโดยทันที ถ้าหาก เป็นการปฏิบัติงานที่ได้ผลดีการให้รางวัลจะเป็นตัวเสริมแรง ทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนี้อีก

8. การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ในการเรียนการสอนนั้นเนื้อหาวิชาควรถูกนำมาจัดในลักษณะที่จะให้ผู้เรียนจากง่ายไปหายาก หรือจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว การเรียนรู้หากสำเร็จก็จะได้นำไปดำเนินไปตามนั้น หากไม่แล้วผู้เรียนจะเกิดความเบื่อหน่ายได้

9. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากว่าผู้เรียนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในด้านวิธีการเรียนรู้และอัตราในการเรียนรู้ ฉะนั้นประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่จะจัดให้แก่ผู้เรียนจึงต้องจัดในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการที่เขาถนัด และในอัตราที่เหมาะสมกับความสามารถ

10. พฤติกรรมการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนต้องระลึกอยู่เสมอว่า ทักษะในการกระตุ้นความสนใจ การอธิบาย การให้คำแนะนำ การใช้ตัวเสริมแรง ตลอดจนการบริหารห้องเรียน ล้วนแต่มีผลทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพแตกต่างกันออกไปทั้งสิ้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกำหนดวิธีสอนในแต่ละวิชา แต่ละชั่วโมง

การสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่นั้นคือ การสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น เป็นการสอนวิธีการคิด วิธีการทำ วิธีการแก้ปัญหา การทำงานอย่างฉลาดและอย่างรู้ขั้นตอนเรียกว่ารู้อย่างคล่องแคล่วไม่ใช่สอนเนื้อหาที่จะคิดไปให้หมด จุดเน้นก็คือ ต้องสอนวิธีคิด วิธีทำ วิธีแก้ปัญหาให้เป็นกิจลักษณะ การสอนจึงต้องสอนเป็นกระบวนการไม่ใช่สอนเน้นแต่เนื้อหาอยู่อย่างเดียว วัลลภ (2533: 3) จึงสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นต้องให้ผู้เรียนได้เกิดความสำเร็จ 2 ประการ คือ

1. เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ในตัวเอง ทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านคุณภาพ และด้านความคล่องแคล่วทางกาย ตามศักยภาพที่เขา มีอยู่

2. เกิดคุณสมบัติที่จะติดตัวไป เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต ได้แก่ สติปัญญา ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรมและค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพ

บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสนับสนุนวิธีเรียนรู้และวิธีสอนอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมเร่งเร้าการเรียนรู้ ช่วยให้การเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น สนุกสนาน ไม่เครียด บรรยากาศในชั้นเรียนไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศทางจิตวิทยา ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนสร้างขึ้นและกำหนดขึ้น สัมพันธภาพอันดีต่อกัน ความเข้าใจ ความศรัทธาเชื่อถือซึ่งกันและกัน การกำหนด

ช่วงเวลาที่เหมาะสม หรือบรรยากาศทางกายภาพ เป็นต้นว่าสภาพห้องเรียนที่สว่างงามสงบเงียบ มีสื่อการเรียนการสอนที่พร้อม และมีสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับแสง ความดังของเสียงทิศทางลม และการถ่ายเทอากาศ บรรยากาศเหล่านี้เป็นสิ่งที่ครูต้องคำนึงถึงด้วย

ความร่วมมือกันของครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ประดิษฐ์ (2523: 123-137) ได้กล่าวถึงหลายประการ ได้แก่ บุคลิกภาพบางประการของครู รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย สีหน้าท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออก ความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนด้วย

ครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นทรัพยากรและปัจจัยสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน นักเรียนจะเรียนได้ดี มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีความสุขที่จะได้อยู่ในโรงเรียน และในการสอนครูที่ดีสามารถใช้วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามของนักเรียนได้ ครูที่ดีมีส่วนสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ประภาศรี (อ้างถึงใน อภิษฐ์, 2536: 25-26) ได้กล่าวถึงบรรยากาศในการเรียนการสอน ได้สรุปว่า การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จะให้เป็นไปในแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นผู้บ่งชี้ทั้งสิ้น คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น ความรู้ในเรื่องที่จะสอนดี มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียนเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น

เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 114-115) ประสพการณ์สำคัญที่ควรนำไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทั้ง 9 ข้อดังนี้

1. การสื่อความคิดที่เป็นการกระทำ ได้แก่

- 1.1 การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
- 1.2 การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่าง ๆ
- 1.3 การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- 1.4 การเล่นเกมบทบาทสมมติ
- 1.5 การสร้างแบบจำลองต่าง ๆ ด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน แท่งไม้ ฯลฯ
- 1.6 การเขียนภาพและระบายสีอิสระ

2. การใช้ภาษา ได้แก่

- 2.1 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 2.2 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
- 2.3 การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- 2.4 การสนุกกับการฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- 2.5 การสนุกกับการเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็กตามธรรมชาติ เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์
- 2.6 การสนุกกับการอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายตามธรรมชาติ อ่านภาพนิทานหรือสัญลักษณ์

3. การเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่

- 3.1 การวางแผน ตัดสินใจเลือก ลงมือปฏิบัติ
- 3.2 การแก้ปัญหาในการเล่น
- 3.3 การร่วมปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของกลุ่ม
- 3.4 การรับรู้ที่ไวต่อความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของผู้อื่น

3.5 การสร้างความสัมพันธ์กับเด็กและผู้ใหญ่

3.6 การมีประสบการณ์ทางการเล่นสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กอื่น

4. การเคลื่อนไหว ได้แก่

4.1 การเคลื่อนไหวจากที่หนึ่งไปที่หนึ่ง

4.2 การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

4.3 การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านการเคลื่อนไหว

4.4 การรับรู้และแสดงความรู้สึกด้วยการเคลื่อนไหวกับจังหวะ

5. ดนตรี ได้แก่

5.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี

5.2 การเล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ

5.3 การร้องเพลง

6. การจำแนกและการเปรียบเทียบ ได้แก่

6.1 การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่าง ๆ

6.2 การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม

6.3 การใช้หรืออธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

6.4 การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ ฯลฯ

6.5 การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ

7. จำนวน ได้แก่

7.1 การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน

7.2 การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง

7.3 การนับสิ่งต่าง ๆ โดยการท่องจำ

8. มิตีสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) ได้แก่

8.1 การต่อเข้าด้วยกัน และการแยกออก

8.2 การบรรจุและการเทออก

8.3 การจัด การเปลี่ยนรูปทรงของวัตถุสิ่งต่าง ๆ

8.4 การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่าง ๆ กัน

8.5 การมีประสบการณ์และการอธิบายในเรื่องตำแหน่งของวัตถุที่สัมพันธ์กัน เช่น บน ล่าง ฯลฯ

8.6 การมีประสบการณ์และการอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของวัตถุ และคน เช่น ออกจาก ข้างหน้า ห้างไกลจาก ฯลฯ

8.7 การสื่อความหมายของมิตีสัมพันธ์ด้วยภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

9. เวลา ได้แก่

9.1 การหยุดและการเริ่มต้นการกระทำ โดยใช้สัญญาณ

9.2 การมีประสบการณ์และเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ ฯลฯ

9.3 การสังเกตความเปลี่ยนแปลงของฤดู

9.4 การมีประสบการณ์และการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ

โรงเรียนทุกโรงเรียนปรารถนาจะได้ครูดีมาทำการสอนทั้งสิ้น แต่ครูดีควรมีลักษณะเช่นใด ประชุมสุข (2522: 431) ได้กล่าวถึง ลักษณะเด่นของครูผู้สอนที่ดีว่า ประกอบด้วย

1. พอใจในการสอน ชอบสมาคม และชอบทำงานร่วมกับนักเรียน
2. มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีท่าทางสง่าผ่าเผย
3. มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปและธรรมชาติของผู้เรียน
4. เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษา ซึ่งตนมีส่วนร่วมและพยายามปฏิบัติงานเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ
5. รู้วิธีแนะแนวทางในการเรียน มีความรู้ ความสามารถที่จะใช้วิธีสอนต่าง ๆ ให้ได้ผลดี
6. มีความรู้ดีเป็นพิเศษในวิชาที่ตนรับผิดชอบสอน
7. สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน ครูและนักเรียนยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน
8. เป็นผู้แสวงหาความเจริญในด้านงานอาชีพใ้ตน แสวงหาวิธีที่จะปรับปรุงตนเอง เพื่อให้เกิดความชำนาญ และมีประสิทธิภาพในงานของตนอย่างรอบคอบ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน
9. มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีชีวิตชีวา
10. มีลักษณะนิสัยที่ดี เป็นตัวอย่างของความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบแก่นักเรียน

ธนู (2505: 85-100) มีความเห็นว่า ลักษณะของครูที่ดีนั้นมี 5 ประการ คือ

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี ครูจะต้องสนใจ เอาใจใส่ปัญหาของนักเรียนคอยตอบปัญหาให้กระจ่าง แนะนำ ไม่แสดงอารมณ์รุนแรง ไม่เยาะเย้ย รู้จักรงับอารมณ์ มีน้ำใจนักกีฬา อดทน วางตัวเหมาะสมกับเด็กไม่สนิทสนมเกินไป ไม่ทำให้ขายหน้า รู้จักชมเชย เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอน และตัดสินใจความดีงามของนักเรียนด้วยเหตุผล
2. มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน

3. การสอนดี มีการเตรียมการสอนตามหลักสูตรและสอนได้ตามนั้น และครูจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี

4. มีเจตคติต่ออาชีพครู จะต้องมีการร่ายกายและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

5. มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี

ธนุ ได้เสนอความคิดเห็นส่วนตัวต่อไปว่า ครูที่ดีนั้นถ้าแยกย่อยออกไปรูปของพฤติกรรมแล้วจะมี 11 ประการ คือ

1. ตรงต่อเวลา

2. มาทำงานเป็นเนืองนิตย์

3. เตรียมการสอนสม่ำเสมอ

4. เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน

5. ทำงานสำเร็จเรียบร้อยรวดเร็ว

6. รู้และรับผิดชอบขอบข่ายงานของตน

7. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

8. ไม่ถือเอาถือเรา และมีความสามัคคีกลมเกลียว

9. ต้องมีการร่ายกายและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู ของคุรุสภา

10. ประจบหัวหน้าสถานศึกษาด้วยการทำงานตามที่กำหนดให้ มิใช่คอยเสนอหน้า และสอพลอด้วยการพูดเรื่องที่ไม่เป็นเรื่องให้นายทราบ แล้วก็ทำให้นายและลูกน้องแตกกัน

11. ช่วยงานพิเศษเมื่อได้รับการขอร้อง

จากการศึกษาประวัติของครูดีในอดีตของไทยจะพบลักษณะที่น่าสนใจเป็นอันมาก
หลวงสำเร็จวรรณกิจ ชื่อเดิมว่า บุญ (2516: 64-91) มีลักษณะของครูที่ดีคือ

1. มีศรัทธาในอาชีพครู
2. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ขยันสอน
4. สอนด้วยใจรักไม่หวังผลตอบแทน
5. ลักษณะดี
6. มารยาทงาม
7. แต่งกายเรียบร้อย
8. ระเบียบวินัยดี
9. ยุติธรรม
10. รักเด็กอยากให้เด็กได้ดี ยินดีในความสำเร็จของศิษย์
11. มีน้ำใจนักกีฬา
12. มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง
13. ถือเกียรติของการเป็นครู
14. ซื่อสัตย์
15. สุขภาพดี

มารยาท เป็นลักษณะของครูที่แสดงออกมา เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (2515: 26-30) ได้
แสดงโอวาทในเรื่องมารยาทครู บางตอน ดังนี้

ครูเป็นผู้สั่งสอนศิลปวิทยาการแก่นักเรียนทั้งหลาย ครูจึงต้องมีความรู้ยิ่งมากก็ยิ่งเป็น
เครื่องส่งเสริมให้การทำงานของครูดียิ่งขึ้น ความรู้ยิ่งทวีขึ้น ครูต้องหาความรู้เพิ่มเติม
อยู่เสมอ ครูเป็นกระบอกน้ำที่เด็กต้องมานั่งจ้อง ครูจึงต้องมีอุปนิสัยดีสำหรับเด็กได้
เอาอย่างไปแต่ที่ดี เด็กคนใดที่เราสอนไม่ได้ตั้งใจก็ควรคิดว่าเป็นความผิดของเรา
ครูอย่าไม่พรวนเวลาของศิษย์ เรายังเป็นครูเราต้องไม่กลัวเหนื่อย

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีความจำเป็นมาก เพราะโรงเรียนจะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ใช้แหล่งวิชาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชนมาช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ความร่วมมือต่าง ๆ นี้ นำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วยดี

นาฏเจลิยว (นาฏเจลิยว, 2517: 2 อ้างถึงใน อภิชัย, 2536: 32-33) กล่าวว่า การที่โรงเรียนกับชุมชนจะร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชน โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีกรรมการโรงเรียนโดยเลือกตั้งจากประชาชนหรือผู้ปกครองนักเรียน
2. เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้บริการของโรงเรียนและใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนนอกเวลาเรียนหรือวันหยุด เช่น เป็นที่สอนหนังสือผู้ใหญ่ เป็นที่ประชุม หรือจัดงานพิธีต่าง ๆ เป็นต้น
3. จัดหลักสูตรของโรงเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ความรู้ของนักเรียนที่มีความหมายมากขึ้น สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ ทั้งนี้ต้องใช้อุปกรณ์สื่อมวลชนและแหล่งวิชาต่าง ๆ ในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน เท่ากับเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไปในขณะเดียวกัน
4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาททางโรงเรียน เช่น การจัดนิทรรศการต่าง ๆ จัดแสดงละครประจำปี แข่งขันกีฬานักเรียน ให้บริการแนะแนวทางอาชีพแก่นักเรียน หรือเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการจัดกิจกรรมทางสังคม

ในด้านกิจกรรมที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมกับโรงเรียน เมธี (เมธี, 2525: 267-268 อ้างถึงใน อภิชัย, 2536: 33) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การแข่งขันและการประกวดการแสดงต่าง ๆ

2. จัดทำวารสารของนักเรียนหรือของโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
3. จัดโครงการประชุมนักเรียนอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยให้ผู้ปกครองมาร่วมให้ความรู้
4. การพัฒนาหรือการพัฒนาโรงเรียนจัดเป็นครั้งคราวอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้ นักเรียนได้สัมผัสของจริง สภาพจริง และทำให้ครูและนักเรียนเป็นกันเองและใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น
5. การจัดพิธีมอบประกาศนียบัตร ซึ่งโรงเรียนควรจัดให้มีขึ้นทุก ๆ ปี เพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียนมาร่วมงาน และรู้จักโรงเรียนดียิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดพิธีมอบรางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี ประพฤติดี

โครงการที่นับว่าได้ประโยชน์มากจากการที่ผู้ปกครองพบกับครู โดยทางโรงเรียนสตรีวิทยา (สตรีวิทยา, 2528: 114) ได้เสนอโครงการวันผู้ปกครองพบครูในปีการศึกษา 2528 ทางโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน เพื่อให้บ้านกับโรงเรียนได้ร่วมมือกันในการสั่งสอนอบรมบุตรหลานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน การดำเนินการใช้วิธีเชิญผู้ปกครองมาโรงเรียนวันละหนึ่งห้องเรียน ตั้งแต่เวลา 15.00 น. หลังเลิกเรียนแล้วตลอดปีการศึกษา โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองพบอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำวิชา และหัวหน้าระดับชั้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองและครูหรือระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครองด้วยกัน รวมทั้งการรายงานผลการเรียนเพื่อหาทางแก้ไขและเสนอแนะแนวทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้ทันการ พร้อมทั้งทางโรงเรียนยังได้ ขอความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนจากผู้ปกครองด้วย ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการก็คือผู้ปกครองได้รู้ความเป็นไปของโรงเรียน เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น ได้คุ้นเคยกับครูอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ประจำชั้น รวมทั้งรู้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้วย

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

อาคารสถานที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลอย่างสมบูรณ์ จึงต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดีถูกหลักวิชาเพื่อเอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และดึงดูดความสนใจแก่นักเรียนและผู้ปกครองให้รู้สึกนิยมชมชอบและศรัทธา ตลอดจนทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี

โรงเรียนนอกจากจะมีพื้นที่เพียงพอ มีอาคารครบถ้วน มีบรรยากาศที่ร่มรื่นสงบแล้ว คุณลักษณะของโรงเรียนที่ดียังเป็นที่ต้องการอย่างยิ่ง ประิญา (2521: 76) กล่าวไว้ว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ คือ

1. ความเพียงพอ (adequacy) หมายถึง มีเนื้อที่โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. ความเหมาะสม (suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ
3. ความปลอดภัย (safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ
4. สุขลักษณะ (healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพอนามัย
5. ระยะทางติดต่อใช้สอย (accessibility) หมายถึง ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากจุดต่าง ๆ ไปโรงเรียน
6. การยืดหยุ่นได้ (flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผนังอุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ใช้ได้กับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง
7. ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่
8. การประหยัด (economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย
9. การขยายตัว (expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณและอาคารโดยมีการออกแบบที่เหมาะสม ขยายได้ง่าย และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย
10. รูปร่าง (appearance) หมายถึง การวางบริเวณโรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายในและภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการทํานุบำรุงรักษาอาคาร และสถานที่ให้สวยงามและสะอาดตาอยู่เสมอ

จากเอกสารกรมสามัญศึกษา (2523: 1) ได้กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของโรงเรียนไว้ว่า ที่ตั้งโรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี การคมนาคมและการจัดสาธารณูปโภคสะดวก โดยพิจารณาดังนี้

1. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดอาคารสถานที่ได้สะดวก ประหยัดและมั่นคง ไม่เป็นที่ลุ่มหรือที่ดอนเกินไป สามารถจัดระบบระบายน้ำได้ดี
2. โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย ห่างไกลแหล่งหรือสิ่งเสื่อมโทรม สิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง การสั่นสะเทือน
3. โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก ไม่ห่างไกลจากชุมชน
4. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดการสาธารณูปโภคได้สะดวก

เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนได้กำหนดไว้ว่า โรงเรียนจัดบริเวณได้เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การฝึกอบรม มีความปลอดภัย สวยงาม บำรุงรักษาง่ายและประหยัด โดยพิจารณาดังนี้

1. การจัดผังโรงเรียน คำนึงถึงหลักสูตร กิจกรรม แผนชั้นเรียนและแผนเต็มรูป
2. มีอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งอื่น ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
3. ได้จัดทางสัญจร การสาธารณูปโภค การสุขาภิบาลพอเพียง ใช้งานสะดวก ปลอดภัย บำรุงรักษาง่ายและประหยัด
4. การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม ร่มรื่น โดยใช้วัสดุสิ่งของ พันธุ์ไม้ที่หาง่าย บำรุงรักษาง่าย สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

นอกจากจะต้องพิจารณาทำเลที่ตั้งแล้ว อาคารเรียนจะเอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างมาก ต้องมีการจัดวางส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมโดยพิจารณาจากการจัดกิจกรรมประจำวันด้วย ซึ่ง วิจิตร (2524: 54) ได้กล่าวถึงการแบ่งเขตต่าง ๆ ดังนี้

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน ในแต่ละวันมีการจัดกิจกรรมหลายชนิด บางกิจกรรมมีเสียงรบกวนมาก ได้แก่ กิจกรรมในโรงงาน โรงยิม ซึ่งบางกิจกรรมต้องการความเงียบใช้ความคิด เช่น ห้องเรียนวิชาการ ห้องสมุด ฉะนั้น ลักษณะต่าง ๆ ของกิจกรรม จึงต้องแบ่งเขตต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยอาศัยความดังของเสียงเป็นเกณฑ์แบ่งเป็น 3 เขต คือ

1. เขตเงียบเสียง ได้แก่ บริเวณที่ตั้งของอาคารเรียน ห้องเรียนต่าง ๆ ห้องสมุด ห้องอำนวยการและธุรการ ที่ต้องแสดงความสงบอย่างมากเพื่อสมาธิในการเรียนและการทำงาน
2. เขตเสียงดังปานกลาง ได้แก่ บริเวณที่ตั้งของหอประชุม ห้องกิจกรรม ห้องนั่งเล่น ห้องอาหาร เป็นต้น
3. เขตเสียงดัง ได้แก่ บริเวณที่ตั้งของโรงพลศึกษา ห้องดนตรี โรงฝึกงาน สนามกีฬา เป็นต้น

นโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนปฐมวัย

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนปฐมวัย รัฐทำหน้าที่ควบคุมด้านคุณภาพและการดำเนินงานบางประการ การบริหารส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ราชี (2538: 342) ส่วนการให้ความสำคัญของนโยบายการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ดังที่ นิคม และ กมลวรรณ (2538: 158-159) กล่าวไว้ว่า เด็กอนุบาลอยู่ในช่วงการสร้างบุคลิกภาพ ดังนั้นครูและผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างบุคลิกภาพและประสบการณ์ให้แก่เด็กในทุก ๆ ด้าน เด็กจะได้รับอิทธิพลของบุคลิกภาพจากครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหาร ส่วนผู้บริหารจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูในด้านการให้นโยบาย การส่งเสริมการอำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานต่าง ๆ ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีการปฐมวัยศึกษาเป็นอย่างดี จะมีผลต่อการวางแผน การเตรียมครู และการจัดเตรียมประสบการณ์ และสื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมต่าง ๆ สถานศึกษาก็จะให้ประสบการณ์ที่สร้างเสริมชีวิตของเด็กไปในทางที่พึงประสงค์ แต่ถ้าผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฐมวัยศึกษาก็จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น ประสบการณ์ที่เด็กได้รับก็จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและความสามารถของครูแต่ละคน ผู้บริหารจะต้องใช้หลักทฤษฎีการจัดอนุบาลศึกษาและเสริมเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์

ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสร้างเสริมประสบการณ์ สร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยจัดตาราง
กิจกรรมการเรียนการสอนประจำวันให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โรงเรียนอนุบาล วัดไทรรัตนาราม

โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

นโยบายของโรงเรียน

1. จัดการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม
สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ
ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
2. จัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย โดยถือหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้
และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม
ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์จริง รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา
ทุกสถานที่
3. จัดการศึกษาโดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน วัด ผู้ปกครองและชุมชน
ให้เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในชุมชน
4. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. สรรหาและพัฒนาครู บุคลากร ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ยึดมั่นคุณธรรม ตามหลัก
พระพุทธศาสนา

ปรัชญาของโรงเรียน

“คุณธรรมดี สุขภาพเด่น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

คุณธรรมดี คือ คุณงามความดี มีความประพฤติดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ ยึดในหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ขัดเกลา ปลูกฝัง และอบรมให้เป็นพลเมืองดีและมีคุณภาพของสังคม

สุขภาพเด่น คือ การมีสุขภาพดี เจริญเติบโตตามวัย และมีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม และการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุลต่อเนื่องกันไปพร้อมกันทุกด้าน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมกับวัย เรียนรู้เรื่องราวในชีวิตจริงจากประสบการณ์ตรง ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เด็กมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายโดยการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง วัด ชุมชน

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแผนการจัดประสบการณ์ครบทุกชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1, 2 และ 3 โดยเริ่มจากความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกหัวเรื่อง จากนั้นจึงระดมความคิดของนักเรียน มีครูเป็นผู้ให้การสนับสนุนแนะนำคอยช่วยเหลือเด็กในขณะทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยในแบบบูรณาการเนื้อหาสาระพัฒนาทักษะกระบวนการไปพร้อมกันทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน แล้วจึงกำหนดกิจกรรมลงตารางในแต่ละวัน โดยที่เด็กและครูวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ได้จัดทำขึ้นโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในการจัดประสบการณ์โรงเรียนได้คำนึงถึงหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนวัย 3-6 ปี จัดลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่นักเรียนด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สภาพบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ความร่วมมือจากผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน

โดยใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ.2540 ของกระทรวงศึกษาธิการและตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดของหลักสูตร

แผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนมีจุดประสงค์มุ่งเน้นพัฒนาการ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสมกับวัย มีรายละเอียดของการพัฒนาการแต่ละด้านดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย มีการพัฒนาการทำงานกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การฝึกฝนทักษะการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

พัฒนาการทางด้านร่างกายในเด็กอายุ 3-6 ปี

อายุ 3-4 ปี ขึ้นและลงบันไดสลับเท้าได้ กระโดดขาเดียวได้ โยนลูกบอลระยะไกล 1 เมตรได้ รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสอง แกว่งแขนขา และเคลื่อนไหวไปตามจังหวะเพลง

อายุ 4-5 ปี กระโดดข้ามได้ รับลูกบอลด้วยมือทั้งสอง เตะลูกบอลโดยไม่เซ กระโดดขาเดียว เดินต่อเท้าบนขอนไม้หรือกระดานแผ่นเดียวได้ ใช้เชือกร้อยสิ่งของได้

อายุ 5-6 ปี เมื่อวิ่งอย่างรวดเร็ว สามารถหยุดได้ทันที รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง กระโดดขาเดียวตรงไปข้างหน้า เดินต่อเท้าถอยหลังบนขอนไม้หรือบนกระดานแผ่นเดียว

พัฒนาการทางด้านอารมณ์-จิตใจ มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม

พัฒนาการทางด้านอารมณ์-จิตใจในเด็กอายุ 3-6 ปี

อายุ 3-4 ปี หงุดหงิดร้องไห้ง่าย พอใจคนที่ตามใจ ชอบได้รับคำชม

อายุ 4-5 ปี ชอบท้าทายผู้ใหญ่ มั่นใจตนเองมากขึ้น แสดงความพอใจในความสามารถของตนเอง แสดงความรักน้องหรือเด็กที่เล็กกว่า

อายุ 5-6 ปี ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง อายง่าย รักครู

พัฒนาการทางด้านสังคม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม

พัฒนาการทางด้านสังคมในเด็กอายุ 3-6 ปี

อายุ 3-4 ปี ชอบเล่นแบบคู่ขนาน ไม่ชอบเล่นกับผู้อื่น ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง สนใจช่วยทำงานบ้าน

อายุ 4-5 ปี สนใจผู้อื่น เล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม ชอบเล่นบทบาทสมมติ สนใจกิจกรรมของผู้ใหญ่ ชอบเล่นเลียนแบบผู้ใหญ่ สนใจทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ รู้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองหรือของผู้อื่น เริ่มมีพฤติกรรมก้าวร้าว

อายุ 5-6 ปี มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้น ชอบทำให้ผู้อื่นพอใจ ชอบแสดงออก ชอบทำสิ่งที่ถูกต้องเพื่อให้ครูชมเชย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น รู้จักรอคอย แบ่งของให้ผู้อื่นเล่นโดยมีข้อตกลงหรือกติกา แสดงความรู้สึกของตนเองได้เหมาะสมกับเหตุการณ์

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ฝึกทักษะกระบวนการคิดให้เป็นขั้นตอน ให้เด็กรู้จักค้นคว้าหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ความสามารถในการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการทางด้านสติปัญญาในเด็กอายุ 3-6 ปี

อายุ 3-4 ปี สนใจนิทานและเรื่องราวต่าง ๆ เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ บอกได้ว่าใครเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย บอกชื่อภาพของสิ่งที่คุ้นเคยได้ จัดสีตามคำบอกได้ จับคู่รูปวงกลมสามเหลี่ยมได้ ปฏิบัติตามคำสั่ง ข้างหน้า ข้างหลัง ข้างบน ข้างล่างได้ ท่องคำคล้องจองหรือเพลงสั้น ๆ ได้ แสดงท่าทางเลียนแบบ สมมติขึ้นเนื่องจากอยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว ชอบถาม “ทำไม” ตลอดเวลา ยังคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมไม่ได้

อายุ 4-5 ปี เปรียบเทียบได้ วาดรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ ต่อภาพตัดต่อ จำนวน 3-8 ชิ้นได้ ตอบคำถามเกี่ยวกับภาพได้ ทำท่าทางตามความนึกคิดของตนเองขณะฟังเรื่องราวต่าง ๆ เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม ชอบถาม “ทำไม” เนื่องจากเริ่มเรียนรู้ได้แล้ว เข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้

อายุ 5-6 ปี ต่อกภาพตัดต่อจำนวน 7-15 ชิ้นได้ เล่นหรือทำสิ่งที่ตนเองสนใจได้นานขึ้น ไม่หยิบของของผู้อื่นมาเป็นของตน อธิบายภาพและเล่าเรื่องจากภาพได้ ตั้งคำถามถามผู้อื่นว่า “อย่างไร” บอกประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ รู้จักแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ อธิบายลักษณะและความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เมื่อเกิดการแปลงรูปได้ ตอบคำถาม โดยอาศัย ประสบการณ์ สามารถ จัดหมวดหมู่สิ่งของหรือภาพตามลักษณะ สี รูปร่าง ขนาด จำนวน น้ำหนัก ประเภทและประโยชน์ นับปากเปล่า 1-30 รู้ค่าของจำนวน 1-10

กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ มีกิจกรรมหลากหลายส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนครบทุกด้าน

ภาพที่ 1 กิจกรรมเสรี

ภาพที่ 1 (ต่อ)

1. กิจกรรมเสรี ในห้องเรียนและจัดให้มุมต่าง ๆ อยู่ในห้องเรียน เช่น มุมของเล่น
 สร้างสรรค์ มุมบทบาทต่าง ๆ มุมวิทยาศาสตร์ มุมห้องสมุด มุมเขียน มุมศิลปะ มุมคณิตศาสตร์
 มุมน้ำและมุมเกมการศึกษา ในวันหนึ่งนักเรียนได้ไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจทุกวัน
 เป็นการฝึกระเบียบวินัยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับ
 คนอื่น ๆ

ภาพที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ

2. กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

ภาพที่ 3 กิจกรรมการอ่าน

ภาพที่ 3 (ต่อ)

3. กิจกรรมการอ่าน เป็นการปลูกฝังให้เด็กได้รักการอ่านเพื่อให้เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยการให้เด็กได้ฝึกอ่านอย่างสงบ จะมีหนังสือที่หลากหลายและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เด็ก ๆ สามารถขอยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้านได้ โดยการร่วมมือกับพ่อแม่ในการส่งเสริมให้พ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน

ภาพที่ 4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ นักเรียนเลือกหัวเรื่องจากความสนใจ ระดมความคิดจากประสบการณ์เดิมประสบการณ์ใหม่และสิ่งที่นักเรียนควรรู้ ครูจะสอดแทรกวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกัน การปฏิบัติตามข้อตกลงจะมีการลงมือ

ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเรียนรู้เรื่อง
ใกล้ตัวและเรื่องราวในชุมชนที่เด็กสนใจ

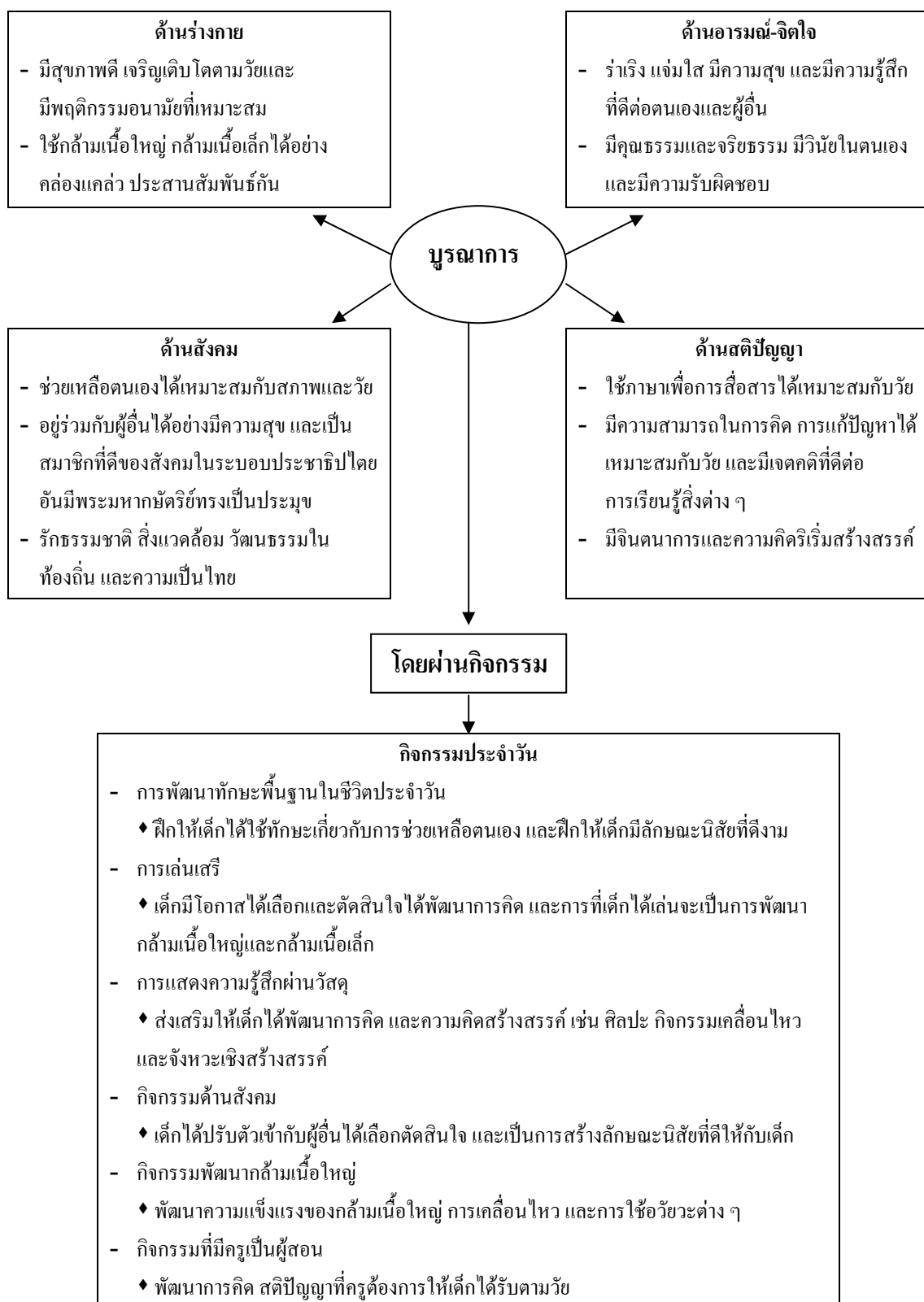

ภาพที่ 5 กิจกรรมกลางแจ้ง

5. กิจกรรมกลางแจ้ง นักเรียนได้ลงสนามทุกวัน มีสนามทรายขนาดใหญ่เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ การทรงตัวเพื่อให้นักเรียนได้ออกกำลังกายและผ่อนคลายความเครียด

6. กิจกรรมผ่อนคลาย เมื่อเด็กได้เล่นกลางแจ้งแล้ว จัดให้มีนิทานสอดแทรกคุณธรรม คำคล้องจองต่าง ๆ ปริศนาคำทาย เพื่อได้ผ่อนคลายและการฝึกให้ใช้ภาษา ฝึกการคิด การโต้ตอบอย่างเป็นขั้นตอน

การจัดกิจกรรมให้กับเด็ก 3-6 ปี ของโรงเรียน เน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทุกด้าน จึงจัดกิจกรรมหลายรูปแบบเป็นการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการผ่านกระบวนการเล่นเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ 9 ประการ และเนื้อหาสาระที่กำหนดให้ตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ.2540 ของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ 6 การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย เชื่อมโยงกับเนื้อหาความรู้

กิจกรรมประจำวันที่จัดให้นักเรียน

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
2. กิจกรรมการอ่าน
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์
4. กิจกรรมเสรี
5. กิจกรรมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมพ่อนคลาย

ตารางกิจกรรมประจำวัน

08.00 - 08.10 น.	เคารพธงชาติ, สวดมนต์
08.10 - 08.30 น.	เคลื่อนไหวจังหวะสร้างสรรค์
08.30 - 08.45 น.	กิจกรรมการอ่าน
08.45 - 09.15 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
09.15 - 09.30 น.	อาหารว่างเช้า
09.30 - 11.00 น.	กิจกรรมเสรี
11.00 - 11.20 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.20 - 11.30 น.	กิจกรรมพ่อนคลาย
11.30 - 12.00 น.	รับประทานอาหาร
12.00 - 13.45 น.	นอนหลับพักผ่อน
13.45 - 14.00 น.	อาหารว่างบ่าย
14.00 - 15.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

การจัดกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม โรงเรียนจัดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ จัดเป็นกลุ่มใหญ่ในสนามตอนเช้าทั้งโรงเรียนทุกคน และกลุ่มย่อย
 ภายในห้องเรียน โดยใช้เพลงนำกิจกรรม 2 เพลง เพื่อให้เด็กได้คิดตามจินตนาการของตนเอง
 ประกอบจังหวะตามเพลง

ภาพที่ 7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร จริยศึกษา

ภาพที่ 8 กิจกรรมเสริมหลักสูตร คอมพิวเตอร์

กิจกรรมอื่น ๆ เน้นกิจกรรมในห้องเรียนให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มและรายบุคคล และนอกเหนือจากกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพความสามารถ เป็นรายบุคคลตามความต้องการและความสนใจ

ของนักเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมจริยศึกษาโดยที่นักเรียนได้เรียนรู้จากพระอาจารย์ที่โบสถ์ และกิจกรรมคอมพิวเตอร์

การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กได้เหมาะสมกับวัย

การประเมินผลพัฒนาการของเด็กเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินพัฒนาการครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต จดบันทึกคำพูด และใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการแต่ละด้าน มีการประเมินเป็นรายบุคคลตามสภาพจริง กระทำอย่างต่อเนื่องและบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ ตามพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการ

พัฒนาการด้านร่างกาย ประเมินโดยการสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม ตามตารางกิจกรรมประจำวัน พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา สุขภาพอนามัย น้ำหนัก ส่วนสูง ความสะอาดของร่างกาย

พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ ประเมินโดยการสังเกตและการร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่น เพื่อสังเกตความร่าเริงแจ่มใส

พัฒนาการด้านสังคม ประเมินโดยการสังเกตการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นการช่วยเหลือตนเองการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นกลุ่ม

พัฒนาการด้านสติปัญญา ประเมินจากการสังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมตามตารางประจำวัน สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ผลงานของนักเรียน

นำผลสรุปจากการบันทึกพฤติกรรมแต่ละด้าน ดำเนินการประเมินแล้วบันทึกในสมุดบันทึกพัฒนาการนักเรียน และจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน รายงานผู้ปกครองรับทราบพัฒนาการ ของเด็กภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ครูผู้สอน

ัญญัติ (2543: 5) การสอนภาษาแบบธรรมชาติ หมายถึง การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการคิดและภาษาของเด็กแบบองค์รวมที่ใช้กระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนร่วมกันในบริบททางสังคมวัฒนธรรม การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ตอบสนองธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กอย่างเหมาะสมกับวัย

หลักสำคัญของการสอนภาษาแบบธรรมชาติมีดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องมีวิสัยทัศน์แบบเปิดกว้าง เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาได้หลากหลายรูปแบบ
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาให้กับเด็กตามสภาพจริง
3. ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจกล้าที่จะพูด อ่าน และเขียน โดยไม่กลัวผิด
4. ส่งเสริมให้เด็กสร้างความรู้ใหม่ด้วยตัวเองจากการบูรณาการประสบการณ์ใหม่เข้าไปกับประสบการณ์เดิม
5. จัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่มีความหมายต่อเด็กโดยการปฏิบัติ
6. ส่งเสริมความรู้สึที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาให้เกิดจากแรงจูงใจภายใน

โรงเรียนได้มีการฝึกอบรมครูปฐมวัยเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยมุ่งให้ครูปฐมวัยสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ครูปฐมวัยจึงมีความสามารถดังนี้

1. ตระหนักและเห็นความชอบความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

2. จัดการเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
4. ฝึกหาความรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
5. เสียสละและมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
6. แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ในเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติซึ่งกันและกัน

กระบวนการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

1. สร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือและหนังสือ
2. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. เด็กรักที่จะเรียนรู้ภาษาจากแรงจูงใจภายใน
4. เรียนรู้ภาษาจากประสบการณ์ที่มีความหมายต่อเด็ก
5. เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ เช่น จดหมาย ป้ายประกาศ สลากบนกล่องต่าง ๆ เป็นต้น
6. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก สังเกตและค้นหาความตั้งใจ ความสนใจของเด็ก รับฟังเด็ก ส่งเสริมให้เด็กคิดและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง
7. ส่งเสริมให้เด็กมั่นใจ กล่าวพูด อ่าน เขียน โดยไม่กลัวผิด
8. ครูจะต้องเป็นนักวิจัย โดยเฉพาะในการสังเกตพฤติกรรมเด็ก ครูเรียนรู้จากเด็ก

9. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมภาษาแก่เด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน
10. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
11. เด็กสร้างความรู้จากการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่
12. เด็กเกิดการเรียนรู้จากโครงการ (Projects) ซึ่งเป็นหัวเรื่องที่เด็กสนใจ เด็กเรียนรู้ในแต่ละระยะของงาน

การเขียนของครู

1. จัดบันทึกคำพูดของเด็กที่ผลงานศิลปะ
2. จัดบันทึกคำพูด
3. เขียนให้เด็กเห็นถืตามือ
4. เมื่อครูเขียนผิด แก้ไขการเขียนของตนให้เด็กเห็น
5. ทบทวนข้อความที่เขียนไว้ว่าตรงกับความคิดของเด็กหรือไม่

การอ่านของครู

1. ขณะอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ครูหยุดเป็นช่วง ๆ
2. ชี้และอ่านข้อความป้ายประกาศต่าง ๆ ในห้องเรียน
3. อ่านข้อความที่บรรยายภาพให้เด็กฟัง
4. ชี้คำขณะที่อ่านให้เด็กฟัง
5. อ่านข้อความที่เด็กสนใจให้เด็กฟัง
6. ยืมหรือพยักหน้าเมื่อเด็กพยายามใช้ภาษาสื่อความคิด
7. รับฟังเด็กพูดแล้วพูดทวนจากความคิดของเด็กด้วยท่าทีที่ยอมรับ
8. พูดถึงสิ่งที่เด็กสามารถทำได้ในลักษณะที่ยอมรับ
9. สนับสนุนและช่วยเหลือและคาดคะเนชื่อเรื่องของหนังสือ

พฤติกรรมครูต่อการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

กิจกรรมการอ่าน

1. ให้เด็กเลือกหนังสือตามความสนใจ
2. แนะนำหนังสือใหม่ให้เด็กรู้จัก
3. แนะนำหนังสือที่มีอยู่แล้วที่น่าสนใจพร้อมอธิบายเหตุผลว่าน่าสนใจเพราะอะไร
4. เปิด-ปิด หรือถือหนังสืออย่างถูกวิธีให้เด็กเห็น
5. หยิบหนังสือขึ้นมาอ่านอย่างตั้งใจเงียบ ๆ
6. อ่านข้อความที่เด็กสนใจให้เด็กฟัง
7. ปลอ่ยให้เด็กอ่าน โดยไม่ทักท้วงแม้ว่าจะยังไม่ถูกต้อง
8. อ่านชื่อเรื่องในปกหนังสือนิทานโดยการเปล่งเสียงเบา ๆ
9. ให้เด็กลองอ่านชื่อเรื่องนิทานบนปกหนังสือคาดคะเนชื่อเรื่อง
10. ชี้นำที่อ่านให้เด็กเห็น
11. ยืมหรือพยักหน้าเมื่อเด็กพยายามใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิด
12. ดูแลการจัดหนังสือให้เป็นหมวดหมู่
13. ชื่นชมและบอกเด็กว่า “ถึงเวลาต้อง...”

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

1. สนทนาเพื่อเชื่อมโยงเรื่องที่เรียนกับประสบการณ์เดิมของเด็ก
2. เขียนบันทึกข้อความเกี่ยวกับประสบการณ์เดิมของเด็กแต่ละคน
3. ร้องเพลงร่วมกับเด็ก
4. ท่องคำคล้องจองร่วมกับเด็ก
5. เขียนข้อความตามที่เด็กเสนอความคิด
6. เขียนให้เด็กเห็นลีลามือ
7. เมื่อครูเขียนผิดแก้ไขการเขียนของตนให้เด็กเห็น
8. ทบทวนข้อความที่ครูเขียนไว้แต่ละข้อความว่าเป็นความคิดของเด็กคนใด
9. จัดเตรียมสื่อการสอนเป็นของจริง
10. เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
11. อ่านข้อความที่น่าสนใจให้เด็กฟัง

12. ยืมหรือพยักหน้าเมื่อเด็กพยายามใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิด
13. ตอบคำถามของเด็กทุกครั้งเมื่อเด็กสงสัย
14. รับฟังเด็กพูด แล้วพูดทวนคำพูดจากความคิดของเด็กด้วยท่าที่ยอมรับ
15. เมื่อเด็กแสดงความสามารถครุยมืมหรือพยักหน้าด้วยท่าที่ยอมรับ
16. ใช้คำถามปลายเปิดถามเด็กเพื่อกระตุ้นการคิด
17. ปล่อยให้เด็กอ่านหรือเขียนโดยไม่ทักท้วงแม้ว่าจะยังไม่ถูกต้อง
18. พุดชมเชยเด็กให้พยายามสร้างผลงาน
19. ชี้อ่านป้ายต่าง ๆ ในห้องเรียน
20. สนทนาทบทวนสรุปความรู้ที่ได้จากกิจกรรมในวันนี้
21. คุณาพิกาและบอกเด็กว่า “ถึงเวลาต้อง...”

กิจกรรมเสรี

1. แนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดในวันนี้
2. แนะนำให้เด็กพูดคุยกันด้วยเสียงเบา ๆ
3. เชิญชวนเด็กให้เข้าเล่นมุมต่าง ๆ ด้วยท่าทางและน้ำเสียงที่เป็นมิตร
4. ให้เด็กวาดภาพประกอบคำหรือข้อความที่เด็กคิด
5. สนับสนุนให้เด็กสร้างหนังสือนิทานเอง

ภาพที่ 9 คณะครู โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
ระดับปฐมวัย และฟังบรรยายวิพากษ์หลักสูตร วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2547
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
แบบเปิดกว้างตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ คือ

1. เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา
2. เพื่อเป็นการสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นของสถานศึกษาแก่ผู้ปกครองและชุมชน
3. เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของผู้ปกครองและชุมชนที่สามารถร่วมมือกับสถานศึกษา
แก้ไขปรับปรุงสภาพปัญหา ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยผู้ปกครองและชุมชน
ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

ภาพที่ 10 เยี่ยมชมนิทรรศการเรื่อง “ทหาร”

รูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและผู้ปกครอง ได้แก่ การเข้าร่วมกำหนดนโยบายในรูปของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การเข้าร่วมในลักษณะของชมรมผู้ปกครอง

ภาพที่ 11 ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำขนมไทย

จากความสำคัญดังกล่าว ชุมชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเสมอ เช่น การให้ทุนการศึกษา การอนุเคราะห์ของรางวัลแก่นักเรียนเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ กีฬาสี วันเด็ก หรือตามโอกาสที่โรงเรียนได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ การเป็นวิทยากรให้แก่ นักเรียนในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

นอกจากนี้โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ได้ตกลงร่วมกันในหลักการกับสถาบัน ราชภัฏพระนคร ดำเนินโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลในชุมชน เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2539

การสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการศึกษาปฐมวัย ของเด็กโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันพัฒนาศักยภาพของเด็กได้ อย่างเต็มที่ ได้จัดสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนใน 3 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน จัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านเพื่อช่วยให้ครูทราบความสัมพันธ์ ภายในครอบครัวของเด็ก และเข้าใจพฤติกรรมของเด็กยิ่งขึ้น เพราะครูมีโอกาสสังเกต สัมภาษณ์ พูดคุยกับผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ครูได้ทราบถึงสภาพทางบ้านและสิ่งแวดล้อมของเด็ก ช่วยให้ผู้ปกครองและเด็ก

รู้สึกเป็นกันเองอันจะช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กมากขึ้น ขณะเดียวกันทางบ้านก็จะวางใจครูมากยิ่งขึ้นและกล้าซักถามปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก

2. การจัดกิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครอง เป็นการพบปะกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองทราบนโยบายของโรงเรียนและระเบียบต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดไว้ด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริง มีรูปแบบกิจกรรมให้ผู้ปกครองฟังบรรยายก่อนและต่อมาจึงเป็นภาคปฏิบัติ ผู้ปกครองได้ทดลองเป็นนักเรียนอนุบาลทำกิจกรรมเช่นเดียวกับเด็กอนุบาล จากนั้นสรุปและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถาม

3. การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่ กิจกรรม

3.1 เอกสารบ้านและโรงเรียน

3.2 เป็นการฟังบรรยายหรืออภิปรายโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาเด็ก

3.3 การให้ความรู้ระหว่างกลุ่มผู้ปกครอง

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 12 อาคารเรียน

ภาพที่ 12 (ต่อ)

อาคารสถานที่ของโรงเรียนอยู่ในสภาพดีถูกหลักวิชาเพื่อเอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และดึงดูดความสนใจแก่นักเรียนและผู้ปกครองให้รู้สึกนิยมชมชอบและศรัทธา ตลอดจนทั้งเป็น การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี

ภาพที่ 13 การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ภายในห้องเรียน

บรรยากาศภายในห้องเรียน จัดห้องเรียนสะอาด มีระเบียบปลอดภัยเอื้อต่อการเรียน
เหมาะสมกับวัยโดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน โดยจัดเป็นมุมต่าง ๆ อย่างน้อย 6 มุม
ตามสาระที่เรียนรู้นั้น ๆ เช่น มุมบทบาท มุมห้องสมุด มุมวิทยาศาสตร์ มุมน้ำ ป้ายนิเทศ

บอร์ดจัดแสดงผลงานของเด็ก เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจโดยมีวัสดุอุปกรณ์ตามมุนั้น โดยมีครูคอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและสังเกตขณะทำกิจกรรมของเด็ก ในแต่ละมุนจะมีข้อตกลงร่วมกันในการจัดทำกิจกรรมตามมุน เพื่อความมีระเบียบวินัย ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนโดยเด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบบูรณาการ มีการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน รู้จักการอ่านควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรมตามแนววิถีพุทธ พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการสอน เด็กได้ปฏิบัติจริง นั่งสมาธิ สวดมนต์ ฯลฯ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาพที่ 14 สภาพแวดล้อมที่นักเรียนเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ณ บริเวณภายในโรงเรียน

บรรยากาศภายนอกห้องเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม เน้นถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความสะดวก สบาย ความร่มรื่นของต้นไม้จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็ก ๆ โดยมีป้ายชื่อต้นไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นชัยพฤกษ์ ต้นนนทรี ต้นหางนกยูง ต้นประดู่ ฯลฯ และมีสนามที่ให้เด็กทำกิจกรรมกลางแจ้ง สนามทราย มีเครื่องเล่นสนาม มุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ที่เหมาะสมและเพียงพอ โรงเรียนตั้งอยู่ภายใต้วัด มีศาสนสถานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอระฆัง เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่เด็กสามารถเข้าไปทำกิจกรรมตามแนวทาง

ของพระพุทธศาสนา การทำบุญตามวันสำคัญต่าง ๆ การสวดมนต์ การนั่งสมาธิและการปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชน

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาปฐมวัย

ในปี 2483 กระทรวงธรรมการได้มีบทบาทจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลศึกษาขึ้นเป็นโรงเรียนแรก คือ โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ขึ้นกับสังกัดกรมการฝึกหัดครู ซึ่งมี ม.ล. มานิช ชุมสาย เป็นหัวหน้ากองฝึกหัดครู และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในวงการผู้บุกเบิกการอนุบาลศึกษาของประเทศไทย เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสนใจ และเชี่ยวชาญในเรื่องเด็กเล็กและการประถมศึกษา และเป็นผู้วางโครงการก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศให้การสนับสนุนและเผยแพร่เครื่องมือการสอนของมอนเตสซอรี ตลอดจนสนับสนุนให้มีการผลิตสื่ออนุบาล เพื่อช่วยให้การอนุบาลศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (อารี, 2524: 140)

ต่อมาเมื่อมีความพร้อมทางด้านบุคลากรอื่น ๆ กระทรวงธรรมการจึงขยายการเปิดโรงเรียนอนุบาลได้ทั่วทุกจังหวัด ในปี พ.ศ.2419 เป็นต้นมา รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนให้เอกชนช่วยจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐ

ในปี พ.ศ.2520 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษา และมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ดังนี้ (พูนสุข และ พราวพรรณ, 2539: 12-14)

1. การศึกษาก่อนประถมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับหนึ่ง
2. รัฐพึงเร่งรัดและสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อนประถมศึกษา รัฐจะสนับสนุนให้ท้องถิ่นและภาคเอกชนจัดให้มาก รัฐจะจัดเป็นตัวอย่าง และเพื่อการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น
3. การศึกษาก่อนประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านพอที่จะได้รับการศึกษาต่อไป
4. การศึกษาก่อนประถมศึกษา อาจเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือการศึกษานอกโรงเรียนโดยอาจจัดเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือศูนย์เด็กปฐมวัย หรืออาจจัดเป็นชั้นเด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.: 19) ได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับการอนุบาลศึกษาไว้ว่า “ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา”

การศึกษาระดับปฐมวัยนั้น จะเห็นได้ว่ารัฐเน้นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับนี้มากขึ้น และในปัจจุบันปรากฏว่าหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนก็ได้ให้ความสนใจและช่วยกันจัดการศึกษาระดับนี้อย่างกว้างขวาง

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539: 62) ได้กำหนดนโยบาย ขยายบริการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยจัดกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว การวางแผนครอบครัว วิธีการเลี้ยงลูกที่ถูกต้องเหมาะสมแก่คู่สมรส พ่อแม่ และสมาชิกของครอบครัวผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยให้หน่วยงานทางการศึกษาประสานงานและร่วมมือกับสื่อมวลชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อีกทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ทางสังคมเพื่อให้เกิดความตระหนักว่าการลงทุนพัฒนาเด็กในช่วงวัยนี้เป็นการลงทุนขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่จะเอื้อให้การพัฒนาในช่วงวัยต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

รัฐและองค์กรทางสังคมสนับสนุนให้เด็กได้รับอาหารหลัก อาหารเสริมและนมอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ โดยมีมาตรการเสริมเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่อยู่ในภาวะทุพโภชนาการ และเด็กที่ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริม สนับสนุนการเตรียมความพร้อม อย่างมีมาตรฐานแก่เด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยดำเนินการเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ชุมชนและครอบครัว โดยเฉพาะเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาบริการแบบให้เปล่า

ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็กเรียนในระดับปฐมวัยตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนพัฒนาการของเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522: 2)

การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ให้กับนักเรียนและให้มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความพร้อม มีความรับผิดชอบ รู้จักช่วยเหลือตนเอง และส่วนรวมตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อให้เด็กมีความคิดในการสร้างสรรค์ในอนาคต (ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาล้านนากรัฏฐมนตรี, 2538: 12)

การจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กล่าวไว้ว่าเป็นการศึกษาที่มีเริ่มตั้งแต่แรกเกิด 0-5 ปี เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมจัดได้ 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 13) จากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ของกรมวิชาการ (2546: 13) ได้กล่าวถึง การศึกษาปฐมวัยว่าเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

Good (Good, 1945 อ้างถึงใน สุปราณี, 2545: 6) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียนเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

Hymes (1969: 65) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กแรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะเด็กในวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

ประภาพรรณ (2529) ได้ให้แนวคิดในการจัดการศึกษาเด็กวัย 3-4 ขวบ ในสถานปฐมวัยศึกษา ดังนี้

1. การจัดการศึกษาแก่เด็กวัย 3-4 ขวบ ต้องคำนึงถึงคุณภาพของการทำงานของครู อัตราส่วนระหว่างจำนวนครูกับเด็ก ความสะอาดของสถานที่ ความปลอดภัย สุขภาพอนามัย เสื้อผ้าของเด็ก รวมทั้งหลักการและการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กด้วย

2. การจัดโปรแกรมการศึกษาเด็กวัย 3-4 ขวบ ครอบคลุมถึงการเล่นเพื่อการศึกษา การรับประทานอาหาร การนอน และการขับถ่าย

3. การจัดกิจกรรมในแต่ละวันจะต้องให้มีความสมดุลในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการทางสังคมและ พัฒนาการทางสติปัญญา โดยยึดมั่นในความแตกต่างระหว่างบุคคล

เยาวยา (2525: 38) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์โภชนาการ สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียน ที่มีการรับเด็กเล็ก ๆ ฯลฯ ซึ่งไม่ว่าจะใช้ชื่ออะไรก็ตาม จุดมุ่งหมายหลักก็คือ การเตรียมเด็กให้มีความพัฒนาการที่สมบูรณ์ทุก ๆ ด้าน และพร้อมที่จะเติบโตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

ราสี (2524: 9) กล่าวถึงขอบข่ายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยว่าการพัฒนาเด็กควรมีอะไรบ้าง มิใช่ใครที่กำหนดได้ตามใจชอบ การจะให้เด็กได้พัฒนาสูงสุดก็มักจะศึกษาว่าได้นักการศึกษา ศึกษาไว้อย่างไรบ้างแล้วจึงนำมาปรับใช้ ส่วนมากก็มักเป็นดังต่อไปนี้

1. มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน
2. ยึดปรัชญาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
3. จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก
4. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. จัดประสบการณ์ในรูปกิจกรรมที่บูรณาการ
6. จัดกิจกรรมอย่างสมดุล
7. ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรักความเป็นไทย

การจัดการศึกษาปฐมวัยตามนัยแห่งแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) มีนโยบายข้อหนึ่ง คือ การพัฒนาคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ ได้ตั้งเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปีทุกคน ได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา และการเตรียมความพร้อมในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในการเลี้ยงดูดูแลพ่อแม่ ผู้ปกครองและสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภา, 2546)

กล่าวโดยสรุปการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้แต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

แนวคิดของนักการศึกษาในอดีต มีอิทธิพลต่อแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน แนวความคิดของบุคคลเหล่านั้นจะช่วยให้ให้นักการศึกษาในปัจจุบันเข้าใจและได้แนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสม

Plato และ Aristotle นักปราชญ์ชาวกรีก (Plato และ Aristotle, 1952 อ้างถึงใน อมรชัย, 2536: 26) ได้ให้ความสำคัญในการศึกษาของเด็กก่อนประถมศึกษา Plato มองวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าเป็นการเตรียมบุคลากรเพื่อไปรับใช้ประเทศชาติ เขาเชื่อว่ารัฐควรให้การเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่อ่อนวัยเรียน แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมโดย Aristotle ซึ่งได้ให้ความคิดว่าเป็นเด็กในวัยก่อนอายุ 7 ขวบ ควรได้รับการเลี้ยงดูจากมารดาของเด็กหรือพยาบาล และให้การศึกษาโดยครูอย่างเป็นกิจลักษณะ ควรดำเนินการหลังจากเด็กมีอายุมากกว่า 7 ขวบ

Comenius นักการศึกษาชาวเชโกสโลวะเกีย (Comenius, 1592-1670 อ้างถึงใน ธรรมยา, 2534: 2) ได้ให้ความเห็นว่า เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นคนรวย คนจน คนชั้นสูง คนธรรมดา ผู้หญิงหรือผู้ชาย ทุกคนควรได้รับการศึกษาเหมือนกัน นอกจากนี้เขายังเน้นความสำคัญของการให้การศึกษาตั้งแต่ยังเล็กอยู่ ซึ่งเป็นวัยที่ง่ายต่อการป้อน เด็ก ๆ ควรได้เรียนโดยการกระทำและเรียนโดยการเล่น การศึกษาเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่แรกเกิด และดำเนินต่อไปจนตลอดชีวิต

Rousseau นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส (Rousseau, 1712-1778 อ้างถึงใน อรุณี, 2537: 72) ได้ให้ความเห็นว่า เด็กเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ด้วยการลงมือกระทำหรือทดลองด้วยวิธีการลองผิดลองถูก วิธีการและการเรียนรู้ของเด็กแตกต่างจากผู้ใหญ่ การจัดการศึกษาให้เด็กควรจะต้องสอดคล้องกับระดับพัฒนาการเด็ก ไม่ใช่จัดตามความต้องการของผู้ใหญ่ นอกจากนี้เขายังให้แนวคิดอีกว่าผู้ใหญ่ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กอย่างเหมาะสมเพื่อที่เด็กจะได้พัฒนาได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพ

Pestalozzi นักการศึกษาชาวฝรั่งเศส (Pestalozzi, 1746-1827 อ้างถึงใน อรุณี, 2537: 72) ได้มีแนวคิดที่ว่า แม่เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อเด็ก โดยเฉพาะในช่วงระดับก่อนประถมศึกษา เขาเน้นในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก และการที่เด็กจะมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสนใจแทนการเรียนรู้ด้วยการท่องจำ

Froebel นักการศึกษาชาวเยอรมัน (Froebel, 1782-1852 อ้างถึงใน นงลักษณ์, 2524: 25) ให้ความสำคัญว่า ครูควรส่งเสริมการพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี โดยใช้การเล่นและกิจกรรมเป็นเครื่องมือ โดยถือว่าเด็กทุกคนมีความสามารถในการแสดงออกเมื่อได้รับการสนับสนุน เช่น การร้องเพลง การเล่น การแสดง ทำทางประกอบจังหวะ ฯลฯ และเขายังคิดเรื่องเครื่องมือให้เด็กเล่นประมาณ 30 ชุด การเล่นเครื่องมือดังกล่าวเน้นขั้นตอน การฝึกปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มเล่นจนถึงการเก็บของเล่นแต่ละอย่างให้ถูกวิธี เขากำหนดตารางการจัดกิจกรรมประจำวันไว้อย่างละเอียด กิจกรรมหลักที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือการเล่นนิทาน ซึ่งครูสามารถปลูกฝังคุณธรรมด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กได้อย่างดี เด็ก ๆ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินตลอดเวลาที่อยู่ใน Kindergarten ของเขา

Dewey นักปรัชญาและนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน (Dewey, 1859-1952 อ้างถึงใน อมรชัย, 2536: 28) ได้มีแนวคิดที่ว่าเด็กจะได้เรียนรู้ได้ดีเมื่อการจัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์ในชีวิตจริงของเด็ก เขาเห็นว่าเด็กควรมีสถิติสภาพในการคิดและการแสดงออก การให้การศึกษาอบรมเด็กต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยเริ่มด้วยการสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นในตัวเด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง ให้เด็กหาประสบการณ์จากกิจกรรมประสบการณ์ คือ ความรู้ที่แท้จริงที่เด็กได้รับ ไม่ใช่การรับรู้จากสิ่งที่ครูบอก โรงเรียนต้องเป็นสถานที่ที่สร้างประสบการณ์ให้เด็กได้สัมพันธ์กับสังคมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สติปัญญาและความคิดที่มีการลงมือปฏิบัติ โรงเรียนควรเป็นสังคมขนาดเล็กซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย การแบ่งปัน มนุษย์สัมพันธ์และการตัดสินใจร่วมกัน

สรุปได้ว่าแนวความคิดของ Dewey เป็นแนวคิดที่เน้นธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก เป็นแนวคิดที่พัฒนาจากปรัชญาการศึกษาแบบดั้งเดิมไปสู่ปรัชญาการศึกษาแบบก้าวหน้า และแนวความคิดดังกล่าวนี้ได้กลายมาเป็นหลักการศึกษาเบื้องต้นของการจัดการศึกษาในแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน

Havighurst นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน (Havighurst, 1946 อ้างถึงใน พรณี, 2538: 34) ได้มีการติดตามงานจัดการศึกษาซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อเติกว่า งานพัฒนาในแต่ละวัยนั้นเป็นงานที่ประกอบด้วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ การเดิน การพูด การควบคุม การขับถ่าย จะเริ่มด้วยความคิดรวบยอดง่าย ๆ เกี่ยวกับความจริงทางสังคมและทางกายภาพ เรียนรู้ที่จะสร้างความผูกพันตนเองกับพ่อแม่พี่น้องตลอดจนคนอื่น ๆ และเรียนรู้จะมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ผิด ถูก และเริ่มพัฒนาการทางจริยธรรม

Montessori นักจิตวิทยาชาวอิตาลี (Montessori, 1870-1952 อ้างถึงใน ھرรษา, 2534: 6) ได้ให้ความคิดเห็นว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีจากการสัมผัส ซึ่งจะพัฒนาไปสู่ความรู้และทักษะเฉพาะอย่าง

เบญจา (2540: 5) ได้ให้แนวคิดถึงการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาถึงบทบาทครูกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาว่า ธรรมชาติของเด็กไม่เปลี่ยนแปลง แต่สังคมคือสิ่งที่เปลี่ยนแปลง ครูต้องเข้าใจพร้อมให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือเด็กให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผล และเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม

อารี (2540: 16-17) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การเตรียมความพร้อมของเด็กครูควรให้ความสนใจ คือ การสอน ให้ครูได้เรียนรู้เด็กเป็นรายบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก ครูต้องสามารถพัฒนาเด็กได้ตามศักยภาพของเด็ก การสอนเด็กโดยเน้นเนื้อหาสาระ ความรู้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต่อไป โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีทั้งหนังสือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เด็กสามารถสืบค้นเพื่อการเรียนได้ง่ายและสะดวก แต่วิธีที่ครูน่าจะเรียนรู้ คือ การทำให้เด็กมีทักษะการเรียนรู้ ชอบอ่าน ชอบเขียน ชอบค้นคว้า อยากรู้และช่างสังเกตให้กับเด็กที่สอดคล้องและเป็นไปตามวัย ตามพัฒนาการของเด็ก ครูควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัยของเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยระดับก่อนประถมศึกษาเป็นวัยที่สร้างสรรค์มากที่สุด และความสำคัญอยู่ที่การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการพัฒนาเป็นรายบุคคล

สรุปจากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่มีคุณค่าในการนำมาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง สิ่งที่มีให้มีความสอดคล้องในหลักการที่จะสนองความต้องการของเด็กในวัยนี้ โดยเน้นการให้อิสระแก่เด็กได้แสดงออกตามธรรมชาติ และยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และค้นหาประสบการณ์ด้วยตนเอง

จากสภาพแวดล้อม ซึ่งผู้ที่จะนำแนวคิดดังกล่าว คือ ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และนำมา
ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประโยชน์ก็จะเกิดแก่ตัวเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลและกิจกรรม รวมทั้งการดำเนินงานด้านอนุบาลศึกษาของโรงเรียนอนุบาลทั่วไปมาเสนอไว้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานในโรงเรียนอนุบาลมาก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

อภิชัย (2536) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาและการบริการทางวิชาการมากกว่าด้านอื่น และเป็นสามอันดับแรก รองลงมาเป็นหลักสูตรวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเป็นอันดับท้ายสุด ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลี (2538) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้างและมีบุตรหลานในการอุปการะจำนวนอย่างน้อย 1 คน มากที่สุด โดยมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน มีคุณครูผู้สอนที่มีความรู้ดีทางด้านอนุบาล สัดส่วนในการดูแลนักเรียนมีสัดส่วนที่เหมาะสม มีการจัดการเรียนการสอน จะมุ่งเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการทั้ง 4 คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อเตรียมความพร้อมไปประถมศึกษาปีที่ 1 อาคารสถานที่ภายในห้องเรียนและภายนอกมีความสะอาดเรียบร้อยปลอดภัย มีบรรยากาศต่อการจัดการเรียนการสอน คุณครูต้องมีการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ตลอดจนส่งข่าวสารการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีการดูแลนักเรียนนอกเวลาเรียนอย่างใกล้ชิด และการสอนโดยใช้สื่อประกอบการสอน

เดือนเพ็ญ (2538) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ระดับอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดหลักสูตร เน้นการเตรียมความพร้อม และส่งเสริมการร้องเพลงและรำไทย ครูควรให้การบ้านและอ่านทุกวัน จัดศูนย์หนังสือในห้องเรียน มีการวัดผลระหว่างเรียนโดยใช้แบบทดสอบและการสังเกตรายงานผลการเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูผู้สอนควรเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผ่านการอบรมด้านอนุบาลมาแล้ว พุดจาสุภาพ รักเด็ก อาคารเรียนควรเป็นอาคารชั้นเดียว ห้องเรียนควรเป็นพื้นไม้ บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย มีสนามเด็กเล่น โต๊ะเก้าอี้ทำด้วยวัสดุเบา เคลื่อนย้ายง่าย จัดได้หลาย ๆ รูปแบบ สื่อการสอนควรมีเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ การติดต่อกับผู้ปกครองควรติดต่อทางวาจา มีการประชุมผู้ปกครองปีละครั้ง ความเห็นของผู้ปกครองนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เด็กควรนอนวันละ 1-2 ชั่วโมง

วสิน (2539) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจดังนี้ (1) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นวิชาการให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ (2) จัดมุมการเรียนรู้ต่าง ๆ ขึ้นในห้องเรียน (3) จัดหาครูที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี และควรผ่านการอบรมหรือศึกษาด้านการอนุบาลมาโดยเฉพาะ และจัดพี่เลี้ยงให้กับเด็กในแต่ละชั้นเรียน (4) รายงานผลพัฒนาการของนักเรียนทุกครั้ง ติดต่อกับผู้ปกครองทั้งทางจดหมายและโทรศัพท์ และผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการดังนี้ 1) จัดให้มีอุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน 2) มีสิ่งแวดล้อมที่ดีร่มรื่น มีห้องเฉพาะสำหรับวิชาต่าง ๆ ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องเรียน และมีสถานที่ตั้งอยู่ในที่ชุมชน การคมนาคมสะดวก และ 3) มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ปีละ 1 ครั้ง

เชาวรัตน์ (2539) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุด คิด 1) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 2) ปัจจัยด้านบทบาทของครูปฐมวัย ได้แก่ กริยาท่าทาง การพุดจา ต่อนักเรียนเหมาะสม 3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน 4) ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่มีการอบรมสั่งสอนโดยส่งเสริมกิริยามารยาท และจริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน 5) ปัจจัยด้านการจัด

สภาพแวดล้อมในโรงเรียน อาคารและสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาความสะอาดของ อาคารสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ตามลำดับ และส่วนปัจจัยด้าน ค่าธรรมเนียมการเรียน ได้แก่ อัตราค่าธรรมเนียมการเรียนต่างๆ มีความเหมาะสม เป็นเกณฑ์ การตัดสินใจของผู้ปกครองน้อยกว่าปัจจัยอื่น ๆ

มณฑิกา (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองโดยภาพรวมทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) แนวการจัดประสบการณ์ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา 2) พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูและพี่เลี้ยง คาดหวังให้มีความรักเด็กและให้ความอบอุ่นแก่เด็ก 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คาดหวังให้อาคารสถานที่สวยงาม สะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย 4) ความสัมพันธ์กับชุมชนและบริการอื่น ๆ คาดหวังที่จะให้มี ปฏิสัมพันธ์กับครูแบบแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และต้องการให้โรงเรียนจัดบริการรถ รับส่งเอง

วิไล (2540) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานครด้วยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการรวบรวมกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา 8 องค์ประกอบ 1. ปรัชญา และนโยบาย 2. การเรียนการสอน 3. การบริหารงานกิจการนักเรียน 4. การบริหารงานบุคคล 5. การบริหารธุรกิจการเงิน 6. การบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน ผลการดำเนินงานพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียน การเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล ปรัชญาและนโยบายของ โรงเรียน และการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน

สุปราณี (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กมีระดับมากที่สุด ด้านโภชนาการและด้านคุณสมบัติของครู แต่เปรียบเทียบตามระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ด้านโภชนาการและด้านคุณสมบัติของครู

เพชรสุตา (2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาปฐมวัย พบว่ามีความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นโดยรวมพบว่า ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านระบบการบริหารการศึกษา ยกเว้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถานที่ตั้ง และประสบการณ์ที่ได้รับการอบรมด้านปฐมวัย พบว่ามีความรู้ ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน แต่จำแนกเป็นรายด้าน พบว่าประสบการณ์อบรม ด้านการศึกษาปฐมวัยที่ต่างกัน ทำให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เขาวนุช (2546) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสอนภาษาจีน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียนและด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครองมีความต้องการระดับปานกลาง 2) ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ แต่ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

สยามพร (2546) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่าครูปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ-การเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมาก พบว่าผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน ต่อการบริหารงาน ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ-การเงิน

ไม่แตกต่างกันและส่งผลถึงการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นสอนกับการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ-การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนในเครือศาสนา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์

งานวิจัยต่างประเทศ

Garcia (1985) ได้ทำการศึกษาเพื่อเสนอความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลเปอร์โตริกัน ผลของการศึกษาวิจัยได้ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์คือ 1) ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม และภูมิปัญญาในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเอง และควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์ 2) ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียน และควรมีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้มีวุฒิทางการสอนอนุบาลโดยเฉพาะ 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

Beckley (1986) ได้ศึกษาเรื่องการจัดตารางกิจกรรมประจำวันในโรงเรียนอนุบาล ตัวเลือกและผลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่จัดตารางกิจกรรมประจำวันระหว่างการจัดแบบครึ่งวันทุกวัน แบบเต็มวันบางวัน และแบบเต็มวันทุกวันให้กับนักเรียน วิธีดำเนินการวิจัยที่ใช้คือทำการทดสอบก่อนและหลังจากการใช้ทักษะต่าง ๆ 11 ประการ แล้วใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Schaffe) เพื่อทดสอบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน 3 ประเภท คือ นักเรียนที่ใช้ตารางกิจกรรมแบบเต็มวันทุกวัน มีความแตกต่างในเรื่องการจดจำจำนวนเลข และตัวอักษรกลุ่มที่ใช้ตารางกิจกรรมแบบเต็มวันบางวันมีผลดีในเรื่องความสามารถ ในการเขียนจำนวนเลขได้ตามคำบอก จากข้อมูลของคะแนนโดยเฉลี่ย การจัดตารางกิจกรรมประจำวันแบบเต็มวันทุกวัน มีผลดีมากกว่าแบบอื่น ๆ การใช้ตารางกิจกรรมประจำวันแบบประจำวัน แบบเต็มวันทุกวันสามารถใช้เวลาในการทำกิจกรรมเสริมได้มากกว่าการจัดแบบอื่น ๆ และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษานั้น เป้าหมายของนักการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนคือคุณภาพของการศึกษา จึงควรมีการทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเรื่องการจัดตารางกิจกรรมประจำวัน

นำมาใช้กับนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดประสบการณ์ เนื้อหา หลักสูตร และครูผู้สอน

Cottman (1988) ได้ศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อคัดเลือกและกำหนดโครงการที่จะพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า การที่ครูจะจัดโครงการที่จะพัฒนาเด็กระดับก่อนวัยเรียนโดยขอเรียรายเงินมักจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ แต่ถ้าหากขอความร่วมมือโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนในการจัดทำโครงการ เพื่อพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนแล้วก็จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

Read (1997) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการกำหนดระยะทางสำหรับปฏิบัติการเข้าถึงของเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า องค์ประกอบของการออกแบบภายในด้านความสูงของเพดานที่มีระดับความสูงเป็นลำดับขั้นที่แตกต่างกัน และความแตกต่างของกำแพงในห้องเรียนเดียวกันมีผลต่อการกระตุ้นพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเด็ก

จากการศึกษางานวิจัยทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ทำให้ทราบว่าจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ผู้จัดต้องให้ความสำคัญด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม จึงจะทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพ สามารถพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยจะประสบความสำเร็จได้ ต้องขึ้นอยู่กับวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครู ผู้ปกครอง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษาและวิธีดำเนินงานรวมทั้งประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ถูกต้อง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษครั้งนี้มุ่งศึกษาผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล วัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล วัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 460 คน โดยพิจารณาให้ นักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล วัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม, 2545: 43) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 210 คน ซึ่งจะ สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิที่เป็นสัดส่วน (Proportionate Stratified Sampling) ซึ่งดำเนินการดังนี้

1. แบ่งชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548

ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ๆ ละ 35 คน รวม 140 คน
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 33 คน รวม 165 คน
ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 31 คน รวม 155 คน

รวม 460 คน

2. สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากชั้นละ 70 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวเลือกไว้เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบตรงกับตัวเลือกใด ผู้ตอบแบบสอบถามจะกาเครื่องหมาย (/) ในตัวเลือกนั้น ๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม 4 ด้าน รวม 30 ข้อ คือ

1. วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ
2. ครูผู้สอน จำนวน 6 ข้อ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 ข้อ
4. อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม จำนวน 6 ข้อ

แบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดคะแนนการประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด	5	คะแนน
มาก	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก	4	คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลศึกษาแต่ละด้าน คือ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามแล้วจัดเป็นหมวดหมู่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยสร้างแบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ แล้วทำการวิเคราะห์เลือกจำนวน 25 ข้อ คือ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 7 ข้อ ครูผู้สอนจำนวน 6 ข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 6 ข้อ และอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมจำนวน 6 ข้อ

4. ตรวจสอบโดยผู้สร้างแบบสอบถามเอง เป็นการตรวจสอบถ้อยคำและประโยคชัดเจนหรือไม่และการเรียงลำดับข้อคำถาม

5. ตรวจสอบโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 ท่าน และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นการพิจารณาที่เกี่ยวกับความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยดูว่าคำถามต่าง ๆ สอดคล้องกับหัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์หรือไม่

6. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแล้วมีการแก้ไข มีการเพิ่มเติมแบบสอบถามด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 5 ข้อ จึงนำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วรวมจำนวน 30 ข้อ คือ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 12 ข้อ ครูผู้สอนจำนวน 6 ข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 6 ข้อ และอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมจำนวน 6 ข้อ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ขึ้น นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนารามในการออกหนังสือถึงผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยให้ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 แจกแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยตอบแบบสอบถาม และรวบรวมส่งคืนถึงผู้วิจัยภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะที่สมบูรณ์นำมาดำเนินการดังนี้

1. ลงรหัสและเตรียมข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าร้อยละในแบบสอบถามตอนที่ 1 และการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแบบสอบถามตอนที่ 2
3. นำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

4. นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายค่าคะแนนในการประเมินตามแบบการประมาณค่าในรายชื่อและรายด้านโดยแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม, 2545: 103)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในข้อนั้นหรือด้านนั้นมีมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในข้อนั้นหรือด้านนั้นมีมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในข้อนั้นหรือด้านนั้นมีปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในข้อนั้นหรือด้านนั้นมีน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในข้อนั้นหรือด้านนั้นมีน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. หาค่าร้อยละ
3. หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
4. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ใช้ในการวิจัย

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนประชากร

การวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำเสนอตามลำดับเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิจัยสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนโดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิจัยสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนโดยแจกแจงความถี่ (n) และค่าร้อยละ (%) ผลการวิจัยแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่และค่าร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามเพศ ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนและระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=210)		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	51	24.3
หญิง	159	75.7
2. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดามารดา	175	83.3
ญาติ	11	5.2
ผู้ปกครอง	24	11.4
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า)	108	51.4
ประกาศนียบัตรหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ปวท. , ปวช. , ปวส.	54	25.7
ปริญญาตรี	45	21.4
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.4

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.5 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเป็นบิดามารดา ร้อยละ 83.3 รองลงมาเป็นผู้ปกครอง ร้อยละ 11.4 และเป็นญาติ ร้อยละ 5.2 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในขั้นพื้นฐาน (ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า) มากที่สุด ร้อยละ 51.4 รองลงมา มีการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ปวท. , ปวช. , ปวส. ร้อยละ 25.7 และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 21.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ ดังปรากฏในตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล	3.97	.680	มาก
2. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองโดยไม่เน้นการอ่าน การเขียน	3.77	.863	มาก
3. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ ฟังการฟัง พูด และเขียน	3.65	1.021	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง	3.94	.789	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
5. จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะการคิดในด้านต่าง ๆ	3.86	.776	มาก
6. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.05	.750	มาก
7. จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.99	.815	มาก
8. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป	4.00	.745	มาก
9. เปิดโอกาสให้นักเรียนคิด วางแผนตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระในมุมการเล่นต่าง ๆ	3.94	.699	มาก
10. ปลุกฝังความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.04	.738	มาก
11. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์	3.50	1.046	ปานกลาง
12. จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานที่ชอบที่สุด	4.02	.797	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
รวม	3.89	.571	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการจัดทำแฟ้มผลงานของนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานที่ชอบที่สุด ($\bar{X} = 4.02$) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง

นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม
ด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. คณะครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างแท้จริง	4.10	.699	มาก
2. คณะครูมีจรรยาบรรณและความประพฤติอันเป็นแบบอย่างได้	4.06	.685	มาก
3. คณะครูมีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อสร้างพัฒนาการที่ดีให้แก่ นักเรียน	4.05	.753	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4. ครูประจำชั้นให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.20	.786	มาก
5. ครูประจำชั้นติดต่อกับผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน	3.89	.898	มาก
6. ครูรายงานผลพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนตามสภาพจริงและเป็นประโยชน์	3.96	.818	มาก
รวม	4.04	.633	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านครูประจำชั้นให้ความสนใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 4.20$) ด้านคณะครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.10$) ด้านคณะครูมีจรรยาบรรณ และความประพฤติอันเป็นแบบอย่างได้ ($\bar{X} = 4.06$) และด้านคณะครูมีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อสร้างพัฒนาการที่ดีให้แก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. โรงเรียนนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมาปรับปรุงงานของโรงเรียน	3.56	.800	มาก
2. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในการบริหารโดยผู้แทนผู้ปกครอง และชมกิจกรรมของโรงเรียน	3.99	.715	มาก
3. โรงเรียนเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ปกครองทราบ	4.15	.733	มาก
4. จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	3.82	.822	มาก
5. โรงเรียนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนการเรียนการสอน และการประเมินผลงานพัฒนาการนักเรียนตามสภาพจริงของนักเรียนและเสนอแนะข้อคิดเห็น	3.92	.766	มาก
6. โรงเรียนและผู้ปกครองให้ความสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา	4.22	.698	มาก
รวม	3.94	.589	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านโรงเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 4.22$) และด้านโรงเรียนเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. อาคารสถานที่มีความมั่นคงแข็งแรงและมีความปลอดภัย	4.46	.604	มาก
2. อาคารสถานที่สะอาดร่มรื่นสวยงามและปราศจากมลพิษ	4.35	.655	มาก
3. ห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	4.02	.797	มาก
4. อุปกรณ์เครื่องใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีและทันสมัย	3.80	.821	มาก
5. ห้องน้ำมีเพียงพอและมีสุขลักษณะที่ดี	3.84	.824	มาก
6. โรงเรียนมีสนามเด็กเล่นและอุปกรณ์เครื่องเล่นที่เหมาะสมเป็นสัดส่วนและปลอดภัย	3.57	.840	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
รวม	4.01	.588	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคงแข็งแรงและมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.46$) ด้านอาคารสถานที่สะอาดร่มรื่นสวยงามและปราศจากมลพิษ ($\bar{X} = 4.35$) และด้านห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนารามในภาพรวม

ความพึงพอใจของผู้ปกครองในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.89	.571	มาก
2. ด้านครูผู้สอน	4.04	.633	มาก
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	3.94	.589	มาก
4. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	4.01	.588	มาก
รวม	3.97	.506	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.04$) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.01$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) และด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครูผู้สอน รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

ด้านครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจครูผู้สอนเรื่องการให้ความดูแลเอาใจใส่ มีความรักความเมตตา มีจรรยาบรรณและมีความเสียสละต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ อารี (2540: 16-17) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การเตรียมความพร้อมของเด็กครูควรให้ความสนใจ คือ การสอน ให้ครูได้เรียนรู้เด็กเป็นรายบุคคลเพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก ครูต้องสามารถพัฒนาเด็กได้ตามศักยภาพของเด็ก การสอนเด็กโดยเน้นเนื้อหาสาระ ความรู้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต่อไป โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีทั้งหนังสือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เด็กสามารถสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวก แต่วิธีที่ครูน่าจะเรียนรู้ คือ การทำให้เด็กมีทักษะการเรียนรู้ ชอบอ่าน ชอบเขียน ชอบค้นคว้า อยากรู้และช่างสังเกตให้กับเด็กที่สอดคล้องและเป็นไปตามวัย ตามพัฒนาการของเด็ก ครูควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัยของเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยระดับก่อนประถมศึกษาเป็นวัยที่สร้างสรรค์มากที่สุด และความสำคัญอยู่ที่การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการพัฒนาเป็นรายบุคคล

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเรื่อง อาคารสถานที่ที่มีความมั่นคงแข็งแรงและมีความปลอดภัย มีความสะอาดร่มรื่นสวยงามและปราศจากมลพิษ ห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ปริญญา (2521: 76) กล่าวว่าไว้ว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ คือ 1. ความเพียงพอ (adequacy) หมายถึง มีเนื้อที่โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ 2. ความเหมาะสม (suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ 3. ความปลอดภัย (safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ 4. สุขลักษณะ (healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพอนามัย 5. ความสะดวกติดต่อใช้สอย (accessibility) หมายถึง ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากจุดต่าง ๆ ไปโรงเรียน 6. การยืดหยุ่นได้ (flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผนังอุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ใช้ได้กับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง 7. ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่ 8. การประหยัด (economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย 9. การขยายตัว (expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณและอาคารโดยมีการออกแบบที่เหมาะสม ขยายได้ง่าย และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย 10. รูปร่าง (appearance) หมายถึง การวางบริเวณโรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายในและภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการทำนุบำรุงรักษาอาคาร และสถานที่ให้สวยงามและสะอาดตาอยู่เสมอ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเรื่อง โรงเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา และโรงเรียนเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ปกครองทราบ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนารามเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ซึ่งตั้งอยู่ในวัดและทางโรงเรียนได้ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพุทธศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้นทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี (อ้างถึงใน อภิชัย, 2536: 33) ได้สรุปไว้ดังนี้ 1. การแข่งขันและการประกวดการแสดงต่าง ๆ 2. จัดทำวารสารของนักเรียนหรือของโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จัก

ปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การจัดทำแฟ้มผลงานของนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานที่ชอบที่สุด และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภ (2533: 3) จึงสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นต้องให้ผู้เรียนได้เกิดความสำเร็จ 2 ประการ คือ 1. เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ในตัวเอง ทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านคุณภาพ และด้านความคล่องแคล่วทางกาย ตามศักยภาพที่เขามีอยู่ 2. เกิดคุณสมบัติที่จะติดตัวไป เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต ได้แก่ สติปัญญา ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรมและค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม สามารถสรุปขั้นตอนในการศึกษาและผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม (โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา) สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ในการค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 210 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากจากประชากร จำนวน 460 คน โดยใช้หลักการของ Krejcie และ Morgan

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม 4 ด้าน คือ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 30 ข้อ

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนารามในการออกหนังสือถึงผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยให้ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 แจกแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนถึงผู้วิจัยตามกำหนดเวลา

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน จากกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 210 คน
 - 1.1 จำแนกตามเพศ
 - 1.2 จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียน
 - 1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยการแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด คณะครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างแท้จริง คณะครูมีจรรยาบรรณและความประพฤติอันเป็นแบบอย่างได้ และคณะครูมีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อสร้างพัฒนาการที่ดีให้แก่นักเรียนตามลำดับ

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านอาคารสถานที่มีความมั่นคงแข็งแรงและมีความปลอดภัย อาคารสถานที่ร่มรื่นสวยงามและปราศจากมลพิษ ห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านโรงเรียนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา โรงเรียนเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ปกครองทราบ ตามลำดับ

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การจัดทำแฟ้มผลงานของนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานที่ชอบที่สุด และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ผู้วิจัยสามารถเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนยังอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ควรจะต้องพยายามพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากขึ้น และถ้าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากขึ้น ย่อมจะได้ความร่วมมือแก่โรงเรียนและย่อมเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ในการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการสอนให้มากยิ่งขึ้น เพราะระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ควรวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมของนักเรียนที่ปรากฏ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ควรวิจัยเรื่องความชอบของนักเรียนอนุบาลที่มีต่อครูเพศหญิงและเพศชาย หรือเพศหญิงแต่อายุแตกต่างกัน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. 2546. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร:

กระทรวงศึกษาธิการ.

ฐิติ ช่วยเอื้อ. 2533. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เชาวรัตน์ โทณผลิน. 2539. ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน
อนุบาลเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เดือนเพ็ญ เปรมจิตต์. 2538. ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกำแพงบางระจัน
จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนู แสงศักดิ์. 2505. กุมภาพันธ์. “ครูดี,” วิทยจารย์. 2: 85-100.

ธรรมศักดิ์ มนตรี. 2515. โคลงกลอนของ “ครูเทพ” เล่ม 3. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

นันทิยา รัตประจิต. 2548. การศึกษาความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
ปฐมวัย ของกองทัพอากาศ. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

นัยนา ยิ่งสกุล. 2545. ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดสถานบริบาลเด็กก่อนวัยเรียน
ของเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยมหิดล.

เบญจา แสงมลิ. 2545. “การพัฒนาเด็กปฐมวัย”, **ชุดพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ประทุมสุข อาชาบำรุง. 2522. **งานมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์พระนคร.

ประดิษฐ์ อูปรมย์. 2524. “การพัฒนาพฤติกรรมเด็กปฐมวัย”. น.8. **เอกสารประกอบการสอน
ชุดวิชาพฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา ชุดที่ 2 หน่วยที่ 16 มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต.

ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต. 2529. **เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการศูนย์และโรงเรียน
ปฐมวัยศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พรรณี ข. เจนจิต. 2538. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ต้นอ้อ แกรมมี.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง)**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยามหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พูนสุข บุญยสวัสดิ์ และคณะ. 2533. “**พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับอนุบาล**” จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เพชรสุดา กรุณวงษ์. 2545. **ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่มีการจัดการศึกษา
ปฐมวัย**. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

มณฑิกา สุจริตกุล. 2540. ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
เอกชน ระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มัทนา รุสิดานนท์. 2544. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาต่อ
การจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนวัดพิชิตปิตยาราม.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เขานุช ทานาม. 2546. “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน”, เอกสารประกอบการประชุม
เผยแพร่ผลงานวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 3 ฝ่ายวิจัยคณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เขาวา เดชะคุปต์. 2525. ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนกับชุมชน. เอกสารประกอบการสอนวิชา กร.411.
กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ราตี ทองสวัสดิ์. 2537. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาปฐมวัย ในเอกสารประมวลสาระ
ชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย เล่มที่ 4 หน่วยที่ 12. นนทบุรี: บัณฑิตศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วสิน ปาลเดชพงศ์. 2539. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อโรงเรียนอนุบาลเอกชน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัลลภ กันทรพัญ์. 2534. ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอบที่เน้นกระบวนการ.
กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

วิจิตร ศรีสอ้าน. 2526. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์และวิชาชีพการบริหารการศึกษา
หน่วยที่ 1-5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วิไล ธนวิวัฒน์. 2540. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับ
ก่อนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ปริญญา กม.ม. (การศึกษาปฐมวัย),
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริพรรณ ยิ้มย่อง. 2541. การศึกษาการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษาของครูปฐมวัย
จังหวัดปทุมธานี. ปรินญานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สตรีวิทยา, โรงเรียน. 2528. โครงการวันผู้ปกครองพบครูแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
2528. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสตรีวิทยา.
- สยมพร ทองเนื้อดี. 2546. “ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนใน
เครือข่ายสาสน์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”, เอกสารประกอบการประชุม
เผยแพร่ผลงานวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สาตี เหมือนมงคลกุล. 2534. แนวโน้มของการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของไทยในปี
พุทธศักราช 2544. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541. คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับ
ก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2533. หลักการจัดอนุบาลศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- _____. 2542. เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546. ร่างนโยบายและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

พ.ศ.2547-2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุปราณี รื่นทักษ์. 2545. การศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองที่มีต่อการจัด

การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุมาลี มีพงษ์. 2538. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มี

ชั้นประถมศึกษา เขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

हररररर नीलुविएर. 2535. ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อภิชัย กุลขร. 2536. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานิพนธ์,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อมรชัย ต้นคิมธ. 2536. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย ในเอกสารประมวลสาระ

ชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1. นนทบุรี: บัณฑิตศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อรุณี ھرดาด. 2537. “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาปฐมวัย”. น.10-11. แนวการศึกษาชุด

วิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 9. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช.

อัญชลี ไสยวรรณ. 2543. การศึกษาผลของการพัฒนาครูปฐมวัยโดยวิธีฝึกอบรมในระหว่าง

ประจำการเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาล

วัดไทรรัตนาราม. กรุงเทพมหานคร: โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

สถาบันราชภัฏพระนคร.

อารี ริงสินันท์. 2524. “รูปแบบของการปฐมวัยศึกษา”, พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Beckley, L. 1986' July. "Kindergarten Scheduling Options and Effects on Student Achievement," **Dissertation Abstracts International**. 1: (47) 1587-1588 A.

Bogue, E. G. 1974. "Variables in Effective Instruction," **Improving College and University Teaching**. 12: 150; Summer.

Cottman, J. M. 1988. **Teacher and Parents Staff Development to Support a Preschool Screening and Identification Project**. Massachusetts: University of Massachusetts.

Gagne, R. M. 1968. "Learning and Communication," in **Education Media Theory into Practices**. P. 93-114 edited by R. V. Wiman and W. C.: Meierhenny. Columbus: Merrill.

Hymes, J. L. Jr. 1967. **Early childhood education: An introduction to the program**. Washington, D. C.: The national association for education of young children.

Kibler, Robert J. and others. 1974. **Objective for Instruction and Evaluation**. Boston: Allyn and Bacon.

Read, K. & Putterson, J. 1997. **The nursery school and Kindergarten**. New York: Holt Rinehart and Winston.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/ว.128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 มกราคม 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน รศ.ดร.ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต

ด้วย นางสาวอังฉรา ประสงค์ดี นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม ซึ่งมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ รศ. ประวิทย์	แซ่เตีย	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ รศ. นลองชัย	สุวรรณบุรณ	กรรมการ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้โดยเฉพาะ คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.สุรัชย์ ประเสริฐสรวย)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 02-579-7142

โทรสาร. 02-942-8673

ที่ ศธ 0513.109/ว.128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 มกราคม 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน รศ.ดร.อรุณี หรดาล

ด้วย นางสาวอังฉรา ประสงค์ดี นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม ซึ่งมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ รศ. ประวิทย์	แซ่เตีย	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ รศ. นลองชัย	สุวรรณบุรณ	กรรมการ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้โดยเฉพาะ คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.สุรัชย์ ประเสริฐสรวย)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 02-579-7142

โทรสาร. 02-942-8673

ที่ ศธ 0513.109/129

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 มกราคม 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ด้วย นางสาวอังจรา ประสงค์ดี นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม ซึ่งมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ รศ. ประวิทย์	แซ่เตีย	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ รศ. ถลองชัย	สุรวัฒนบุรณ	กรรมการ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ ผศ.ดร.อัญชลี ไสยวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้โดยเฉพาะ คำแนะนำของบุคลากรในสังกัดของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ ผศ.ดร.อัญชลี ไสยวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.สุรัช ประเสริฐสรวย)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 02-579-7142

โทรสาร. 02-942-8673

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต
รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล
รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ไสยวรรณ
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/273

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

15 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามในการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นางสาวอัจฉรา ประสงค์ดี นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม ซึ่งมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ รศ. ประวิทย์	แซ่เตีย	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ รศ. ฉลองชัย	สุรวัฒนบุรณ	กรรมการ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามแบบสอบถามจากท่านผู้ปกครองนักเรียนที่มีเด็กอยู่ในปกครองกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในการวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.สุรัช ประเสริฐสรวย)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 02-579-7142

โทรสาร. 02-942-8673

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม

3 หมู่ 2 ซ.รามอินทรา 8 แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ

โทร 0-2971-9284 โทรสาร 0-2971-8358

ที่ อตร 107/2548

15 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามในการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นางสาวอัจฉรา ประสงค์ดี ครูพิเศษโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม”

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามแบบสอบถามจากท่านผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนอยู่ในปกครองกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริง และโปรดส่งคืนมาแก่นักเรียนภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรินวล ศรีสวัสดิการณ)

ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม

โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม

โทร. 02-971-9284

โทรสาร. 02-971-8358

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ
โรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
2. การตอบแบบสอบถามแต่ละตอน ให้ใส่เครื่องหมายถูกลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและความพึงพอใจของผู้ปกครองมากที่สุด
3. ให้ตอบทุกข้อเพราะว่าถ้าขาดข้อหนึ่งข้อใดจะทำให้แบบสำรวจนี้ไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง
2. ท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่นำแบบสอบถามมาให้อย่างไร
☐ บิดามารดา
☐ ญาติ
☐ ผู้ปกครอง
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
☐ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า)
☐ ประกาศนียบัตรหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ปวท. , ปวช. , ปวส.
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลวัดไทรรัตนาราม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่ามึระดับความพึงพอใจ

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>วิธีสอนและกิจกรรมการเรียน</u> <u>การสอน</u>					
1	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล					
2	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลงานด้วยตนเอง โดยไม่เน้นการอ่าน การเขียน					
3	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ ฟังการฟัง พูด และเขียน					
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง					
5	จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาทักษะการคิดในด้านต่าง ๆ					
6	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
7	จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป					
9	เปิดโอกาสให้นักเรียนคิด วางแผนตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระในมุมการเล่นต่าง ๆ					
10	ปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง					
11	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์					
12	จัดทำเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานที่ชอบที่สุด					
	ครูผู้สอน					
13	คณะครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างแท้จริง					
14	คณะครูมีจรรยาบรรณและ ความประพฤติอันเป็นแบบอย่างได้					
15	คณะครูมีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อสร้างพัฒนาการที่ดีให้แก่ นักเรียน					
16	ครูประจำชั้นให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด					
17	ครูประจำชั้นติดต่อกับผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน					
18	ครูรายงานผลพัฒนาการทุกด้าน ของนักเรียนตามสภาพจริงและ เป็นประโยชน์					

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง</u>					
19	โรงเรียนนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมาปรับปรุงงานของโรงเรียน					
20	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในการบริหารโดยผู้แทนผู้ปกครอง และชมกิจกรรมของโรงเรียน					
21	โรงเรียนเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ปกครองทราบ					
22	จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน					
23	โรงเรียนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนการเรียนการสอนและการประเมินผลงานพัฒนาการนักเรียนตามสภาพจริงของนักเรียน และเสนอแนะข้อคิดเห็น					
24	โรงเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา					
	<u>อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม</u>					
25	อาคารสถานที่ที่มีความมั่นคงแข็งแรง และมีความปลอดภัย					

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26	อาคารสถานที่สะอาดร่มรื่นสวยงาม และปราศจากมลพิษ					
27	ห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวน นักเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					
28	อุปกรณ์เครื่องใช้เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีและ ทันสมัย					
29	ห้องน้ำมีเพียงพอและมีสุขลักษณะ ที่ดี					
30	โรงเรียนมีสนามเด็กเล่นและ อุปกรณ์เครื่องเล่นที่เหมาะสม เป็นส่วนและปลอดภัย					

ขอขอบคุณท่านผู้ปกครองที่สละเวลาร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนา
โรงเรียน

นางสาวอัจฉรา ประสงค์ดี